Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ...21-нээ гарана | № 222 (14242) | 1973 оной сентябриин 20, четверг | Сэн 2 мүнгэн

БАТА НЭГЭДЭЛЭЙ БОДОТО ЖЭШЭЭ

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ СОФИ ЕРЭБЭ

...ОФИ, сентябриин 18. ...СС). БКП-гэй ЦК-гай ...р Советскэ Союзай ...унис партиин Цент...а Комитедэй Генераль... секретарь Леонид Ильич ...невэй Болгари хани ... ерэhэнтэй дашарам...ан, Софиин аэродром ...э мүнөөдэр үнгэргэгдэ... уулзалга Болгари ба ...тскэ Союзай, БКП ба ...ПСС. Болгар ба Со... арадуудай хоорондохи ...шэгүй хани нүхэсэлэй ...страци болобо.

...фиин хэдэн мянган ...шад ниислэлэйнгээ аэ...ом дээрэ сугларба. ...вокзалай байшан бол...а совет тугуудаар шэ...гдэнхэй. Транспорант ...лозунгнууд дээрэ со...арадай алдарта хүбүүн... коммунис ба хүдэлмэри... хүдэлөөнэй элитэ ажал ябуулагшада, эб найрамдалай түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэгшэдэ, болгар-совет хани нүхэсэлдэ, социалис нацинуудай хүсэн түгэс хани нүхэсэлые хүгжөөн hалбаруулха ба бэхижүүлтэдэ туйлай ехэ юумэ хэhэн энэ хүндэ халуун амаршалгын үгэнүүд бэшэгдэнхэй. Ехэ транспарант дээрэ бэшэгдэhэн «Хүндэтэ Леонид Ильич Брежнев, айлшалжа хайрлыт!» гэhэн үгэнүүд. нүхэд Л. И. Брежнев, И. Живковэй портредүүд харагдана.

Нүхэр Л. И. Брежневые угтахаяа аэродром дээрэ БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд, НРБ-гэй правительствын гэшүүд болон партийна ба Болгариин Арадай Республикын гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд ерэhэн байна. Угтагшадай дунда СССР-эй НРБ-дэхи элшэн сайд В. Н. Базовский, НРБ-гэй СССР-тэхи элшэн сайд Д. Жулев гэгшэд байлсаба

Аэродром дээрэ сугларагшад Л. И. Брежневэй самолёдой гэшхүүр дээрэ гарахада нэрьемэ ехэ альга ташалгаар угтаба. Т. Живков С. Тодоров, Болгариин бусад хүтэлбэрилэгшэд нүхэр Леонид Ильичтэй хани халуунаар тэбэрилдэнэд.

НРБ-гэй ба СССР-эй гүрэнэй гимннүүд гүйсэдхэгдөө. Артиллерийскэ салют угтэн нэернэ. Нүхэд Л. И. Брежнев, Т. Живков хүндэтэ харуулай жагсаалай урдуур гараа. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарьта, тэрээнтэй ябалсагшадта пионернүүд сэсэгүүдые барюулна.

Аэродром дээрэ сугларhан Софиин ажалшадай түлөөлэгшэд «Хэтэ мүнхын хани нүхэсэл!», «Ура!» хашхаралдан Леонид Ильичые амаршална. Нүхэр Л. И. Брежнев тэдэниие баhал хани халуунаар мэндэшэлнэ.

Хүндэтэ харуулда зогсоhон сэрэгшэд алхасаа жэг дээр татан, совет айлшадай урдуур гарана.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин, БКП гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретариин, Болгариин бусад хүтэлбэрилэгшэдэй hуухан машинануудай картёж городой түб тээшэ hубарин ошоно.

Нүхэр Л. И. Брежневэй аэродромhоо город орожо ябаха замдань Софиин хэдэн зуу мянган хүн зон амаршалаа. Олон хүнүүд совет ба болгар тугуудые, Л. И. Брежневэй, Т. Живковэй портредүүдые гартаа баринхай. Транспарантнууд дээрэ «БКП—КПСС», «Вечная дружба!», «Совет аха дүүнэртэй ээм зэмээ зэргэшүүлэн ,зүрхэ сэдьхэлээ нэгэдүүлэн!» гэhэн үгэнүүд бэшээтэй.

Хүндэтэ совет айлшаниие бүхы болгар арад баяр баясхалантайгаар угтана.

Мүнөөдэрэй үглөөнэй газетэнүүд эгээл элин газартаа Л. И. Брежневэй портрет, тэрэнэй биографи толилоо. Л. И. Брежневэй ажабайдалайнь зам — коммунизмын, эб найрамдалай ба арадуудай хоорондо үгээ ойлголсохо хэрэгтэ үнэн сэхэ байhанай толотомо жэшээ мүн гээд Болгариин хэблэл толилhон материалнууд соогоо онсо тэмдэглэнэ.

«Работническо дело» газетэ «Хүндэтэ нүхэр Брежнев, айлшалжа хайрлыт!» гэhэн ехэ гаршагтайгаар гараба. «Земеделско знаме» газетэ түрүү бэшэгтээ «Хани нүхэсэлэй агууехэ hайндэр» гэhэн гаршаг үгөө.

...р Л. И. Брежнев ...р Т. Живковтэй хөөрэлдэбэ

...ОФИ, сентябриин 18. ...С). Болгариин Коммуу... партиин Центральна ...едтэ КПСС-эй ЦК-гай ...альна секретарь Л. И. ...ев БКП-гэй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Т. Живковтэй мүнөөдэр үнэн зүрхэнэй, нүхэр ёhоной хөөрэлдөө үнгэртэhэн байна.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ ХЭГДЭhЭН УУЛЗАЛГА

СОФИ. (ТАСС). Хани ёhоной албанай хэрэгээр Болгарида ерээд байhан Болгариин Арадай Республикын Герой — КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хүндэлэлдэ БКП-гэй Центральна Комитет, НРБ-гэй Гүрэнэй Совет, Министрнүүдэй Совет сентябриин 18-да ехэ уулзалга хэбэ.

БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Т. Живков, БЗНС-эй секретарь, НРБ-гэй Эсэгэ ороноо хамгаалха фронтын Национальна Соведэй Түрүүлэгшэ, Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо нүхэр Г. Трайков, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр С. Тодоров, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд, гэшүүндэ кандидадууд, БКП-гэй ЦК-гай секретарьнар, министрнүүд, эрдэм наукын, соёл культурын ба искусствын ажал ябуулагшад, Болгариин Арадай Армиин генералнууд, офицернүүд, ниитын ба залуушуулай эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, дипломатическа корпусой гэшүүд уулзалгада хабаадаа.

Л. И. Брежневтэй хамта ябаhан хүнүүд уулзалгада хабаадаhан байна.

СССР-эй, НРБ-гэй Гүрэнэй гимннүүд гүйсэдхэгдэбэ.

Уулзалга үнэн зүрхэнэй, хани ёhоной оршон байдалда үнгэрөө.

...хэр Л. И. Брежнев БКП-гэй ...тэлбэритэй уулзаба

...ФИ. (ТАСС). КПСС-эй ... Генеральна секре... нүхэр Л. И. Брежнев ... ЦК-гай Политбюро... гэшүүдтэй, гэшүүндэ ...дадуудтай, БКП-гэй ... секретарьнартай сен... 18-да эндэ уулза... Удаан үргэлжэлhэн, ха... ёhой хөөрэлдөөнэй үедэ ...лгада хабаадагшад ... орондохи коммунис ...циалис байгуулалтын ... тухай мэдээсэлнүүдые ...дан абалсаhан, СССР-... НРБ-гэй, КПСС-эй ба ...эй хоорондохи хани ...а саашадань хүгжөөн бэхижүүлхэ асуудалнуудые зүбшэлhэн байна.

Уласхоорондын байдалай гол шухала асуудалнууд, нэн түрүүн социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай, дэлхэйн коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэл, жагсаал саашадань бэхижүүлгэтэй, Европодо, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэй холбоотой асуудалнууд зүбшэлэгдөө.

Хөөрэлдөөн аха дүүгэй хани барисаанай, нэгэдэлэй оршон байдалда үнгэрбэ.

...ЕСПУБЛИКЫН ...ЖАЛШАДАЙ ...АЯР

...ЭН СЭДЬХЭЛhЭЭ ...ОГОРХОНОБДИ

... дэлхэй дээрэ амга... байдал тогтоо...уудай хоорондо ха... бэхижүүлхэ, ма...ет ороной улам hал... хүгжэхэ, хүн зоной ...алай бүри баян дэл...галтай hайхан бо... тула Леонид Ильич ... эсэшэ сусашагүй-...дэг гэжэ хүн бү...энэ.

...унис партиин ЦК-...рэнэй Генеральна ...рь нүхэр Л. И. Брежневэй мэргэн хүтэлбэ... аша үрые бидэ, хү... ажалшад өөhэдынгөө ...ал дээрэhээ үдэр ...энгээр харанабди. ... парти, правительст... хүдөө ажахын оло... хүдэлмэрилэгшэдые СССР-эй орден, медальнуудаар шагнаа. Тэдэнэй дундаhаа манай фермын түрүү hаалишан Мария Конечных бидэ хоёр Ажалай Улаан Тугай орденуудаар шагнагдаабди.

Болгар-совет хани барисаае хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ ба гүнзэгырүүлхэ, Болгариин Арадай Республика дотор социализм байгуулха хэрэгтэ ехэ габьяатай байhанайнь түлөө Болгариин Арадай Республикын Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо гэhэн мэдээсэл дуулахадаа хизааргүй ехээр баясаабди.

А. САХАРОВА,
Бэшүүрэй совхозой Шэбэртын hү hаалиин фермые даагша, Буряадай АССР-эй габьяата зоотехник.

...ҮНДЭР ХАЙРА

...ССС-эй Генеральна ...арь нүхэр Л. И. Бре... Болгариин Комму... партиин ЦК-гай уряа... хани ёhоор, албанай ... Болгарида айлшал...hон тухай, мүн нү... Брежневтэ НРБ-гэй ...дэдын нэрэ зэргэ — ...иин Арадай Республ... Геройн нэрэ зэргэ ...hон тухай мэдээсэлнүү... радиогоор дамжуулаг... манай совхозой ...ад тон анхаралтай... ехэ hонирхон шагна... байна.

...хадаа манай Комму... партида, партиин Ле... Центральна Коми... совет арадта Болга... Коммунис партиин, ...иин правительствын ... тон ехэ хүндэлэл ...

... Нүхэр Брежнев манай партиин XXIV съездын хараалhан эб найрамдалай Программые хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ талаар эсэшэ сусашагүй, айхабтар ехэ ажал ябуулжа байна. Л. И. Брежневэй саашанхи ажал ябуулгада ехэ амжалта хүсэнэбди, — гээд совхозой суута малшан, Ленинэй ордено Жүгдэр Ундеевич Цыденов гүн зүрхэнэй баяртайгаар мэдүүлнэ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй, Совет правительствын үдэр бүри ябуулдаг гадаадын политическэ хараа бодол шэнэ шэнэ амжалтэ туйлажа. юрын хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлдэ баяр түрүүлнэ, ажалай шэнэ амжалтада зоригжуулна.

Б. БАЛДАНОВ.
Захааминай аймагай Далахайн совхозой парткомой секретарь.

ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ АДЛЯАР АЖАЛЛАХА

★ ОРООhО ТАРЯАНАЙ 41 ПРОЦЕНТ ХАДАГДАЖА. ТЭРЭНЭЙ 29 ПРОЦЕНТНЬ ХУРЯАГДАЖА АБТАА. ★ ГЕКТАР БҮРИhӨӨ ДУНДА ЗЭРГЭЭР 9,4 ЦЕНТНЕР ТАРЯАН ХУРЯАГДАБА. ★ ХАРТААБХЫН 47 ПРОЦЕНТ МАЛТАГДАА ★ НАМАРАЙ ПААР ХАХАЛХА ТҮСЭБ 15 ПРОЦЕНТ ДҮҮРГЭГДЭБЭ.

1973 оной сентябриин 17-ной байдалаар республикын колхоз, совхозуудта 165.804 гектарай таряан хадагдажа, тэрэнэй 47,303 гектарынь хуряагдажа абтаа. Энэ жэлдэ бүхыдөө 581 мянга гаран гектарта ороohото болон буурсагта ургамалнууд таригдаhан байбал, тэрэнэй 72 мянга гаранинь хосорhон байгаа. Тиигэжэ хуряагдахаар үлэhэн таряанай 41 процентнь хадагдаба гээшэ.

Таряа хадалгаар Хяагтын аймаг (56 процент), Хориин аймаг (55 процент), Прибайкалиин аймаг (51 процент) түрүүлжэ ябана. Хадагдаhан таряае хуряажа абаха талаар Бэшүүрэй (64 процент), Загарайн (46 процент), Түнхэнэй (41 процент), аймагуудай ажахынууд урид гараа.

Тиигэбэшье таряа хадалгаар Сэлэнгын (28 процент), Түнхэнэй (26 процент), Хэжэнгын (33 процент) аймагуудай колхоз, совхозууд гээгдэнэ.

Бүхыдөө 446 мянга гаран центнер таряан сохигдожо абтаа гэхэ гү, али нёдондоной энэ үеынхитэй жэшэхэдэ миил 19 процентнь болоно. Гектар бүриhөө дунда зэргээр 9,4 центнер ороohон абтаа. Эгээн hайн ургаса Прибайкалиин, Кабанскын, Хэжэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Бэшүүрэй аймагуудта хуряагдана. Эндэ гектарай 10,3—11,1 центнер таряан абтана. Тон бирагүй ургаса Сэлэнгын, Яруунын, Зэдын аймагуудта хуряагдажа байна.

Энэ жэлдэ республикын ажахынуудта 8669 гектар хартаабха таригдаhан байбал, тэрэнэй 972 гектарынь хосороо, 3617 гектарынь малтагдаба. Тиигэжэ хуряагдаха ёhотой хартаабхын 47 процентнь малтагдаа гээшэ. Гектар бүриhөө дунда зэргээр 73 центнер ургаса абтаа.

Хартаабха ехээр таридаг Улаан-Үдын аймагта 1228 гектарай ургаса хуряагдаа. Загарайн аймагай ажахынуудта хартаабхын 59 процент, Хяагтада—53 процент, Мухар-Шэбэртэ—50 процентнь малтагдаад байна. Хартаабхын эгээн баян ургаса Кабанскын, Баргажанай аймагуудта хуряагдаа гэхэ гү, али гектарай 104—102 центнер абтана. Эдеэ хоолой энэ шухала ургамалые хуряаха хүдэлмэри Зэдын, Сэлэнгын, Түнхэнэй аймагуудта мууса ябуулагдана. Жэшээнь, Түнхэнэй аймагта хартаабхынь миил 14 процентнь хуряагдаhан байна.

hүүлэй мэдээгээр гүрэндэ 7293 тонно хартаабха тушаагдажа, түсэб 24 процент дүүргэгдээ. Баргажанай, Бэшүүрэй аймагуудай ажахынууд энэ түсэбөө 45 процентдэ, Захааминай, Хяагтын аймагууд 33 процентдэ хүргөө.

Кукуруза хуряаха түсэб 96 процент дүүргэгдээ. Энэ хүдэлмэри Захааминай, Түнхэнэй, Хориин, Хурамхаанай, Хэжэнгын, Бэшүүрэй аймагуудта захадаа гаранхай. Зүгөөр Баргажанай, Прибайкалиин, Хяагтын аймагуудта кукуруза хуряагдажа дүүрээдүй байhаар. Силосэй бусад ургамалнууд лаа хаанагүй хуряагданхай.

Тэжээлэй корнеплодуудые Захааминай аймагай ажахынууд энэ жэлдэ 584 гектарта тариhан юм. Мүнөө тэрэнэй 182 гектарайнь ургаса малтажа абаа. Мүн энэ хүдэлмэри Яруунын, Мухар-Шэбэрэй, Сэлэнгын, Загарайн, Зэдын аймагуудта эхилээд байна. Бусад аймагууд захалаадүй.

Намарай паар хахалха хүдэлмэри Баргажанай аймагhаа бэшэ бүхы нютагуудта эхилэнхэй. hүүлэй мэдээгээр 33 мянга гаран гектарта намарай паар хахалагдажа, түсэб 15 процент дүүргэгдээ. Энэ хүдэлмэри Хурамхаанай аймагта (33 процент), Түнхэнэй (31 процент), Захааминай (44 процент) аймагуудта урагшатайгаар ябуулагдана. Тиин Яруунын (2 процент), Хэжэнгын (3 процент), Сэлэнгын (4 процент) аймагууд ехэхэн гээгдэлдэ оронхой. Намарай паар хахалалгые хурдадхаха, энэ хүдэлмэридэ тракторнуудые нэмэжэ табиха, тэндэ хүдэлжэ байhан механизаторнуудай ажалые hайса эмхидхэхэ шухала болоно.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДАЙ ГҮРЭНДЭ МЯХА, hҮ, ҮНДЭГЭ, НООhО ТУШААХА 9 hАРЫН ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЫН ЯБАСА ТУХАЙ

1973 ОНОЙ СЕНТЯБРИИН 16-най МЭДЭЭН

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Мяхан	hүн	Үндэгэн	Ноohон
Баргажанай	180	95	106	115
Баунтын	—	107	—	—
Бэшүүрэй	160	86	128	99
Зэдын	103	94	111	89
Яруунын	99	109	—	105
Загарайн	126	78	2,9	91
Захааминай	70	95	—	101
Кабанскын	4,1 дахин	97	72	—
Хэжэнгын	102	109	—	102
Хурамхаанай	163	111	—	103
Хяагтын	110	81	127	95
Мухар-Шэбэрэй	5.1 дахин	83	91	85
Прибайкалиин	55	91	—	—
Хойто-Байгалай	—	132	—	—
Сэлэнгын	170	100,7	—	102
Түнхэнэй	127	93	105	100,2
Улаан-Үдын	205	87	104	106
Хориин	71	99,6	161	100,2
Ахын	—	88	—	110
Республика бүхыдөө	143	93	106	97

ЗЭРГЭШЭЭШЬЕ hААНЬ...

Энэ жэлдэ ороohо таряан ааляар эдеэшэжэ, тэрэнэй хуряалга нилээд хожомдожо захалагдаа. Таряан ехэнхидээ амяарлан хадагдана.

XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд 950 гаран гектарай таряа амяарлан хадажа, түсэбөө дүшөөд процент дүүргэнхэй. Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комбайнернууд 500 гаран гектарай таряа сабшажа, баал болгонхой. Тиигэбэшье эдэ үдэрнүүдтэ бороо орожо, баал сугауулха арга олгоногүй.

Доодо талын колхозууд хартаабхаяа малтажа, гүрэндөө тушаажа захаланхай. Үсэгэлдэр Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз түрүүшын 15 тонно хартаабха гүрэндэ тушааба.

Таряа хуряалгатай зэргэ үбhэ бэлэдхэхэ, силос дараха хүдэлмэри ябуулагдана. Аймагнай бүхыдөө 157 мянга гаран центнер үбhэтэй болонхой. Үбhэ хуряалгаар «Победа» колхоз түрүүлжэ ябана. Энэ ажахы нёдондо 12.300 центнер үбhэ бэлэдхэhэн байбал, энэ жэлдэ тэрэнээ 13.700 центнертэ хүргэхэнхэй.

Аймагай ажахынууд бүхы дээрээ урда жэлэйхиhээ ехэ сенаж даража абаа. Мүн нёдондоной энэ үеынхиhөө 1.500 тонно силос ехэ дарагдаа.

Иигэжэ аймагай колхоз, совхозууд үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ, ургаса хуряаха хүдэлмэреэ зэргэ оролдсотойгоор ябуулжа байнхай.

Ц. ГЫРЫЛОВ,
Захааминай амгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указhаа

РСФСР-эй МАЛ АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ туйлаhан ехэ амжалтынь, 1972-1973 онуудай үбэлжэлгын үедэ мал ажалай продуктнуудые ехээр абаха, бэлэдхэхэ талаар абаhан уялгануудаа дүүргэхэдээ, ажалай габьяа харуулhанайнь түлөө иимэ хүнүүдые шагнаха гэбэл:

БУРЯАДАЙ АССР-hээ

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Акулов Анатолий Михайловичые — Сэлэнгын аймагай Сэлэнгын совхозой ахалагша хонишон, **Алемасова** Анфиса Петровнае — Прибайкалиин аймагай «Заветы Ильича» колхозой гахайшан, **Андреев** Калистрат Родионовичые—Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой техник, **Асеев** Василий Иннокентьевичые — Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой хонишон, **Асташова** Пелагея Фёдоровнае — Улаан-Үдын аймагай «Советская Россия» колхозой hаалишан, **Афанасьева** Евдокия Георгиевнае — Улаан-Үдын аймагай Сотниковой шубуунай фабрикын шубуушан; **Ащенкова** Федосья Лукиничнае — Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой hаалишан. **Аюров** Дорж Тамсуруун Цыбендоржиевичые — Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон. **Аюшеев** Цыренжап Базаровичые — Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон, **Аюшиев** Дылгер Галсановичые — Хурамхаанай аймагай Гааргын совхозой хонинной фермын бригадир, **Бадарханова** Дыжитханда Бадмажаповнае — Хориин аймагай Үдын совхозой хонишон, **Бадмаев** Владимир Дабаевичые — Захааминай аймагай Далахайн совхозой мал адуулагша, **Бадмаев** Жамсо Жамсарановичые — Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Базаржапова** Доржима Бадмацыреновнае — Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой hаалишан, **Базаров** Бадма Базаровичые — Захааминай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой мал адуулагша, **Базарсадаева** Балмасу Содномовнае — Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой тугалшан, **Бальжинимаев** Содномбал Цыбиковичые — Яруунын аймагай Исэнгын совхозой ахалагша хонишон, **Батуева** Бальжинима Раднаевнае — Хурамхаанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой hаалишан, **Батуева** Ирина Тарасовнае — Баунтын аймагай «Путь к коммунизму» колхозой hаалишан, **Баяртуев** Цыренжап Лужеповичые — Хориин аймагай Хориин совхозой мал адуулагша, **Бельский** Мирколай Михеевичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой шубуунай фермые даагша, **Бобков** Иннокентий Николаевичые — Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой мал адуулагша, **Боолоева** Сосор Данзановнае — Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой тугалшан, **Болонев** Денис Прокопьевичые — Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой түрүүлэгшэ, **Бондарев** Алексей Иннокентьевичые — Хяагтын аймагай «Родина» колхозой ахалагша хонишон, **Бородина** Федосья Тарховнае — Загарайн аймагай «Гигант» колхозой hаалишан, **Бочкарёв** Иван Петровичые — Үүтэртэ мал үдхэхэ Буряадай республиканска гүрэнэй нэгэдэлэй үүлтэртэ малай гол предприятиин ахалагша зоотехник, **Брылёв** Мирон Алемповичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон **Бубеев** Санжибо Цыреновичые — Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой hүнэй фермые даагша, **Будаев** Дутар-Цырен Аймпиловичые — Хурамхаанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, **Будаева** Нина Ванчиковнае — Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан, **Бурдуковская** Валентина Васильевнае — Улаан-Үдын аймагай «Байгал» учхозой hаалишан, **Бурлакова** Матрёна Максимовнае — Яруунын аймагай «Юбилейный» совхозой hаалишан, **Буянтуева** Хандама Цыдыповнае — Хэжэнгын аймагай Чисаанын совхозой hаалишан, **Ваикеев** Жигжит Цындеевичые — Зэдын аймагай Борьёогой совхозой парткомой секретарь, **Вставская** Евдокия Лазаревнае — Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан, **Вторушина** Анна Яковлевнае — Кабанскын аймагай «Шергинский» совхозой гахайшан, **Галсанова** Дулма Максаровнае — Ахын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой hаалишан, **Гармаев** Цырен-Доржо Дашеевичые — Захааминай аймагай «Красный Октябрь» колхозой мал адуулагша, **Гармаева** Намжилма Будьяевнае — Зэдын аймагай «Мир» колхозой hаалишан, **Гармаева** Цырен-Долгор Балдановнае — Захааминай аймагай СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой мал адуулагша, **Гатапов** Сергей Ламажаповичые — Баргажанай аймагай Уланай колхозой түрүүлэгшэ, **Голендухин** Михаил Зиновьевичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой ахалагша хонишон; **Гомбоева** Бимба Ринчиновнае — Улаан-Үдын аймагай Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын hаалишан, **Гомбожапов** Балдан-Нима Гомбожаповичые — Зэдын аймагай Борьёогой совхозой ахалагша хонишон, **Грудинин** Изосим Захаровичые — Улаан-Үдын аймагай «Авангард» колхозой hүнэй фермые даагша, **Грудинина** Екатерина Ивановнае — Зэдын аймагай Борьёогой совхозой hаалишан, **Гусев** Александр Михайловичые — Сэлэнгын аймагай Сэлэнгын совхозой директор, **Гусев** Степан Николаевичые — Баргажанай аймагай Баргажанай совхозой hүнэй фермые даагша, **Да-**

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи хуудаhанда).

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР К. А. КАЛАШНИКОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэhөөр 50 наhа гүйсэhэнтэйнь дашарамдуулан, республикын партийна органуудта олон жэлэй туршада аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлhэнэйнь түлөө КПСС-эй обкомой административна органуудай таhагые даагша нүхэр **Калашников** Кондрат Афанасьевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ
Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Ц. ЦИБУДЕЕВ

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан,
1973 оной сентябриин 19.

Улаан-Үдэ станциин локомотивна депогой машинистнүүдэй нэгэн Фёдор Тармаевич Пономарёв 24 жэлэй туршада түмэр замда хүдэлнэ. Тэрэнэйнгээ эгээл 16 жэлдэнь поездын машинистээр ажаллаа. Тэрэнэй туhалагша Иван Лукич Романов баhал олохон жэлдэ түмэр замда хүдэлhэн, дээдэ гарай мэргэжэлтэ болоhон хүн. Эдэнэй хүдэлдэг экипаж байгша оной хоёр квартал соо 38 мянган киловатт-час электрын элшэ хүсэ алмаhан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ф. Пономарёв И. Романов хоёр замда гарахынгаа урда тээ.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото

Табан жэлэй түрүүшын хахадай үрэ дүн ямар байгааб?

АМЖАЛТЫН ЭШЭ ҮНДЭҺЭН

Юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын хахад дүүрэжэ, үрэ дүнгүүдынь согсолон гаргагдаа. Табан жэлэй түсэбөөр хараалагдаһан даабари хэр дүүргэгдээб, эдэ үрэ дүнгүүдһээ ямар тобшолол хэхээр байнаб?

1972 оной 1-дэхи, байгша оной 1-дэхи, 2-дохи кварталнуудай хүдэлмэриин үрэ дүнгөөр манай леспромхоз бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ шалгаржа, СССР-эй ой модоной, модо болбосоруулгын промышленностиин министерствын болон модошодой профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугта, 1-дэхи мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Амжалта өөрөө ерэдэггүй, тэрэниие туйлаха хэрэгтэй гэжэ дэмы хэлсэдэггүй. Амжалта өөрын эшэ үндэһэтэй, эхи захатай гэжэ мэдээжэ. Манай коллектив бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоходоо, ажалай эмхидхэл һайжаруулха, техникээ бүтээсэтэйгээр хэрэглэхэ гэжэ шиидэһэн юм.

Леспромхозой бага комплексно 15 бригада, модо бэлэдхэлэй 4 пунктнуудай, мастерска участогуудай хоорондо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Мүрысөөнэй шэнэ гурим зохёогдожо, рабочком, партбюро, дирекциэр баталагдаһан, модошодой зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаһан байна. Һайн үрэ дүн туйлаһан коллективүүд материальна, моральна урмашуулгада хүртэнэ. Жэшээлхэдэ, 2.000 кубометрһээ дээшэ модо бэлэдхэн таллуулдаг бага комплексно бригаданууд 200 түхэриг хүрэтэр мүнгэн шан абадаг, тэдэнэй нэрэ хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэдэг болоо.

Бүхы бригаданууд хоорондоо мүрысэнэ. Фёдор Прокопьевич Бурдуковскиин, Иван Семёнович Казаковой даадаг бригаданууд үнинһөө хойшо тогтууритай һайнаар ажаллажа, социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Жэлэй 8 һара соо 8.658 кубометр модо бэлэдхэн таллуулха даабаряа 10.450 шахуу кубометртэ хүргөө.

Ехэ модо шэрэхын, машинануудай бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө мүрысөөн автомашина жолоодогшодой дунда мүн лэ дэлгэрээ. Леспромхозой автомашинануудай олонхинь гурбан халаанда хүдэлгэгдэжэ байгаа. Жолоошод Михаил Трифонович Самсон даабаряа 124 процент, Виктор Петрович Липин 130 процент дүүргэнэ. Эдэнэр машинаяа һайнаар харууһалһанай ашаар һаадгүйгөөр хүдэлгэжэ, ехэ бүтээсэ туйладаг.

Мүрысөөнэй үрэ дүн һара бүхэндэ согсолон гаргагдана. Бригада, участок, пунктын, автомашина жолоодогшодой халаанай даабари хэр зэргэ дүүргэһэниинь үдэшэндөө согсологдожо, үглөөгүүрнь самбарта бэшэгдэдэг болоо. Хэһэн ажалайнгаа үрэ дүн үдэр бүхэндэ мэдэжэ байхада хэндэшье һайн ха юм. Хэнэй, ямар бригадын, хэн жолоошын эрхимлэжэ ябаһаниинь тэрэ дороо бүгэдэндэ мэдээсэгдэжэ байна. Социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй, үрэ дүнгүүдыень саг соонь элирүүлдэг болоһоной ашаар модошодой ажалай бүтээсэ горитойгоор дээшэлээ гэхээр. Бүхы бага комплексно бригаданууд, олонхи жолоошод даабаряа дүүргэдэг болоо.

Мүрысөөндэ һайн үрэ дүн туйлахын тула ажалай эмхидхэл һайжаруулагдаа. Бригадануудай гэшүүд хэхэ ажалаа хоорондоо хубаарилжа, һайнаар ажаллана. Гадна тэдэнэр бэе бэеынгээ мэргэжэл шудалаа. Хэрбээ али нэгэнэйнгээ үбшэлөө, амаралтада гараа хада, али ондоо шалтагаанһаа ажалдаа ерээгүй хада, бригадын ажал багашье һаатанагүй. Хүн бүхэн 1—2 мэргэжэлтэй һэн тула нүхэдэйнгөө хэхэ ажалые дүүргэжэ шадана ха юм.

Леспромхозой дирекци, партбюро, рабочком социалис мүрысөөндэ модошодые ёһоор хабаадуулха, мүрысөөнэй үүргэ, нүлөө дээшэлүүлхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Бригадануудай, пункт, мастерска участогуудай хоорондохи мүрысөөнэй дүрим баталагдаа. Ямар амжалта туйлаһанайнгаа түлөө урмашуулгада хүртэхэ байһанаа коллективүүд һайн мэдэдэг. Гадна «мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэ» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөн гол мэргэжэлтэдэй — тракторист, тэрэнэй туһалагша, модо унагаагша, жолоошон, техникэ заһабаридаг слесарьнүүдэй дунда дэлгэрүүлэгдээ. Энэ мүрысөөнэй дүримэй ёһоор леспромхоздо 20 жэл таһалгаряагүй, тэрэ тоодо 13 жэлэй туршада модо бэлэдхэлэй гол ажалда хүдэлжэ ябаһан хүн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэ эрхэтэй юм. Иимэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн хүнэй нэрэ обог леспромхозой Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэхэ, тэрэ үнэтэ бэлэгээр, ВДНХ ошохо путёнкоор шагнагдаха юм.

Нёдондо жэлэй үрэ дүнгүүдээр модо бэлэдхэлэй Соболихын пунктын модо отолон унагаагшын туһалагша Иван Семёнович Арсентьев «мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэ» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Хэн нэгэнэй һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө партиин обкомой, республикынгаа Министрнүүдэй Соведэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байбал, тэрээндэ жэлэй дунда зэргын салин хүлһэнэй 10—20 процентын шан барюулха тухай гурим баталагдаа.

Хүндэлэлэй грамота, хүндэтэ нэрэ зэргын олгогдоһон тухай үнэмшэлгэ, мүнгэн шан барюулга баяр ёһололой оршон байдалда үнгэргэгдэнэ. Хүдэлмэришэнэй ажалдаа шалгарһаниинь, урмашуулгада хүртэһэниинь бүхы коллективтэ мэдээсэгдэнэ. Моральна, материальна урмашуулга зүбөөр хэрэглээд, туйлагдаһан амжалта саг соонь обёороод лэ байхада, мүрысөөнэй эмхидхэхы, хүмүүжүүлхы үүргэнь дээшэлнэ.

Эдэ бүгэдын ашаар манай коллектив амжалта туйлаа. Табан жэлэй үнгэрһэн хоёр жэл 8 һара соо түсэбэй ёһоор 944 мянган кубометр модо шэрэхэ аад, 960,9 мянган кубометр шэрэгдээ гэхэ гү, али түсэб 101,8 процент дүүргэгдэһэн байна. Продукци худалдаха түсэб 104,8 процентдэ хүргэгдөө. Хараалагдаһан түсэбэй ёһоор 9.375 мянган түхэригэй продукци худалдахын орондо 9.830 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа.

Табан жэлэй түсэбөөр леспромхозой үйлэдбэриин хэмжээн 11,4 процентээр ургахаар, ажалай бүтээсые 12,1 процентээр дээшэлүүлхээр хараалагдана. Энэ даабаряа манай коллективэй дүүргэжэ байһые табан жэлэй түрүүшын хахадай үрэ дүн элирүүлэн харуулаа.

Байгша оной 2-дохи кварталда урдынхиһаа бүри һайн амжалта туйлаһан байнабди. Модо шэрэхэ даабари 107,7 процент, продукци худалдаха түсэб 107,3 процент дүүргэгдээ һэн. Түсэбһөө гадуур 32 мянган түхэригэй олзо доход оруулагдаа. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабари 109,1 процентдэ хүргэгдөө. Коллектив иимэ үрэ дүн туйлаһанайнгаа түлөө дахинаа СССР-эй ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленностиин болон профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугта, 1-дэхи мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Харин июль, август һаранuудта ехэ бороо орожо, модошодто һаад ушаруулба. Бороогой ехээр ороходо, ажалаа хэдэн хоногоор зогсоохо ушар дайралдаа. Энэ шалтагаанһаа эдэ һаранuудай түсэб дүүргэжэ шадабагүйбди. Харин жэлэй эхинһээ түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэжэ ябаһанай ашаар хамта дээрээ хоёр жэл 8 һарын түсэб үлүүлэгдэһэн байна.

Хоёр һарын гээгдэл усадхаха, табан жэлэй шиидхэхы жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн харюусалгатай зорилго модошодоймнай урда табигданхай. Байгаалиин эрхэ байдалһаа болоно, энэ зорилго дүүргэхэнь ехэ бэрхэшээлтэй. Гэбэшье модошод хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ байһандаа батаар этигэнэ. Тэдэнэр хура бороогүй үдэрнүүдтэ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана.

Энэ жэлэй социалис уялгын ёһоор манай коллектив түсэбһөө гадуур 2.000 кубометр модо шэрэхэ юм. Мүн даабариһаа гадуур 22 мянган түхэригэй продукци худалдаха гэжэ харааланхай. Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсые 930 кубометртэ хүргэхэ, модо шэрэлгын автомашина, модо таллуулгын трактор бүхэнэй бүтээсын нормо дүүргэхэ уялга абтанхай.

Модошод, жолоошод, леспромхозой бусад хүдэлмэришэднай дүй дүршэлтэй зон. Мүн амжалта туйлажа урмашаһан, саашадаа амжалтаяа арьбадхаха хүсэл эрмэлзэлтэйшье байна. Ажалдань тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдые зоримгойгоор дабажа гараха гэжэ тэдэнэр оролдоно. Табан жэлэй гурбадахи жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ, табан жэлэй даабариие уридшалан дүүргэхэ үндэһэ һуури байгуулха гэжэ модошоднай найдана.

Г. УБУГУНОВ.
Байгалай леспромхозой түсэблэлгын таһагай начальник.

Танилсагты: Зүүн-Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын депогой электровозой машинист Сергей Александрович Абрамов. Тэрэ 1950 онһоо хойшо эндэ ажаллана. Байгша оной түрүүшын хахадай дүнгөөр 12 мянган киловатт-час электрын элшэ хүсэ алмажа шадаа. Эрхим ажалайнгаа түлөө С. А. Абрамов СССР-эй зам харилсаанай, профсоюзай ЦК-гай хүндэлэлэй грамотаар шагнагданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. А. Абрамов.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фототекст.

ХҮРШЭНЭРЭЙ МҮРЫСӨӨН

Манай республика хүршэ Шэтын областьтой, Яхадай АССР-тэй мүрысэдэг. Мүрысөөнэй найман һарын зарим үрэ дүн согсологдоо. Энэнь ямар бэ?

Республикымнай промышленность продукци худалдаха январь-август һаранuудай түсэбые 103 процент дүүргэһэн байна. Шэтын областиин промышленность энэ даабаряа дүүргээгүй, 96 процентдэ хүргэбэ. Яхадай АССР-эй промышленность түсэбөө мүн лэ 103 процент дүүргээ.

Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулан харахада, энэ үрэ дүнгүүдынь иимэ юм. Манай республикын, Яхадай республикын промышленность нёдондо жэлэй 8 һарынхитай сасуулхада продукци худалдалгые 109 процентдэ, хүргэһэн байна. Шэтын область 106 процентдэ хүргөө.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабариие хоёр республикын промышленность дүүргээ. Манай республика энэ даабаряа 100,7 процентдэ хүргэһэн байна гэхэ гү, али нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада энэнь 105 процент болоо. Яхадай АССР-эй промышленностиин ажалай бүтээсэ нёдондонойхитой сасуулхада 107 процент хүргэгдэбэ. Шэтын областиин промышленность ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ талаар нёдондоной 8 һарынхиһаа һайн үрэ дүн туйлабашье, даабариия январь-август соо дүүргэжэ шадабагүй.

БҮХЭСОЮЗНА МҮРЫСӨӨН

КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй

Министрнүүдэй Соведтэ, облпрофсоведтэ

РЕСПУБЛИКЫН МАЛШАДАЙ БҮХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ ДҮНГҮҮД

«1972—1973 онуудай үбэлэй үедэ малай ашы бүри ехээр абадаг, бэлэдхэдэг болохын түлөө ма[...] дунда бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ [...]нүүд тухай» РСФСР-эй Министрнүүдэй Совед[...] оной декабриин 8-най № 723 тогтоолтой, мүн К[...] Буряадай обкомой, республикын Министрнүүдэй С[...] болон облпрофсоведэй 1972 оной декабриин [...] № Б—42,8 тогтоолтой зохилдуулан, республикы[...] шадай дунда дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүры[...] дүнгүүдые хаража үзөөд, КПСС-эй обком, респу[...] Министрнүүдэй Совет болон облпрофсовет ниит[...] тообо:

Социалис мүрысөөндэ илаһанда тоолоод, СССР-[...]дөө ажахын министерствын, хүдөө ажахын ба бэл[...] хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай профсоюзай [...] Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнаха, хонишод, [...]дай бригадануудай коллективүүдтэ тус тустань 1[...] хайн ба шубуунай бригадануудай коллективүүдтэ 2[...]нэй фермэнүүдэй коллективүүдтэ 300 түхэриг [...]рюулха гэбэл:

СЭЛЭНГЫН АЙМАГҺАА

Химнын совхозой һүнэй фермын коллективтэ (бр[...]рынь нүхэр Бальчинов Л. Д.).

ХХ партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хонишо[...]гадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр [...]нов Д-Н. С.).

Сэлэнгын совхозой хонишодой бригадын колл[...] (ахалагша хонишониинь нүхэр Шарапов В. А.).

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГҺАА

«Восточные Саяны» колхозой Таһархайн һүн[...]мын коллективтэ (бригадирынь нүхэр Прушенов Г[...]

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГҺАА

«Мартын 8» колхозой хонишодой бригадын кол[...]тэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Шмагин Б. А.).

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой шубуунай ферм[...]лективтэ (бригадирынь нүхэр Сазонова К. Г.).

«Советская Россия» колхозой гахайн фермын [...]тивтэ (бригадирынь нүхэр Алексеев Е. Р

ХОРИИН АЙМАГҺАА

«Георгиевский» совхозой һүнэй фермын колл[...] (бригадирынь нүхэр Шодоров В.).

Хүрбын совхозой хонишодой бригадын колл[...] (ахалагша хонишониинь нүхэр Закиров Н. З.).

Хориин совхозой хонишодой бригадын колл[...] (ахалагша хонишониинь нүхэр Жамбалов Ц. С.).

Социалис мүрысөөндэ илаһанда тоолоод, РСФ[...] хүдөө ажахын министерствын, хүдөө ажахын ба [...]лэй хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай проф[...] Хүндэлэлэй грамотануудаар удаадахи коллекти[...] шагнаха, һүнэй фермын коллективүүдтэ 300 т[...] гахайн ба шубуунай фермэнүүдэй коллективүү[...] хонишодой ба адуушадай бригаданuудай коллекти[...] 100 түхэригэй шан барюулха гэбэл:

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГҺАА

Баргажанай совхозой һүнэй фермын коллекти[...] гадирынь нүхэр Гаськов К. М.).

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишодой [...]дын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүх[...]наев Б. Б.).

БЭШҮҮРЭЙ АЙМАГҺАА

Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой һүнэй ф[...] коллективтэ (бригадирынь нүхэр Разницын П. Т.)

«Дружба» колхозой һүнэй фермын коллекти[...] гадирынь нүхэр Шиханов Ф. А.).

Бэшүүрэй совхозой шубуунай фермын колле[...] (бригадирынь нүхэр Афанасьева Ф. П.).

Калининай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой бр[...] коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Ка[...]ков И. С.).

«Победа» колхозой хонишодой бригадын колл[...] (ахалагша хонишониинь нүхэр Некипелов В. Е).

ЗЭДЫН АЙМАГҺАА

«Мир» колхозой адуушадай бригадын колл[...] (бригадирынь нүхэр Цыденов Т. Б.).

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой һүнэ[...]мын коллективтэ (бригадирынь нүхэр Жигжитов С[...]

Борьёогой совхозой хонишодой бригадын колл[...] (ахалагша хонишониинь нүхэр Галсанов В. Б.).

«Заречный» совхозой хонишодой бригадын колл[...]тэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Плюснин Д. И.)

«Коммунизм» колхозой хонишодой бригадын к[...]тивтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Данзанов Р[...]

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишодой бр[...] коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр [...]лов Р. С.).

«Мир» колхозой хонишодой бригадын колл[...] (ахалагша хонишониинь нүхэр Сымбылов С. Д.).

«Октябрьский» совхозой хонишодой бригадын к[...]тивтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Дашиев Ц. Д[...]

Торнин совхозой хонишодой бригадын колл[...] (ахалагша хонишониинь нүхэр Абдульзянов Р. С.).

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой хон[...] бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь [...] Бадмажапов Н. Ш.).

ХХ партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хонишод[...]гадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүх[...]шеев В. М.).

ЯРУУНЫН АЙМАГҺАА

«Юбилейный» совхозой һүнэй фермын колл[...] (бригадирынь нүхэр Кузичкин В. Л.).

Яруунын совхозой һүнэй фермын коллективтэ ([...]дирынь нүхэр Мухарханов Г. Б.).

«Дружба» колхозой хонишодой бригадын колл[...] (ахалагша хонишониинь нүхэр Цыбикова Ц. Ц.).

Нарһатын совхозой хонишодой бригадын колл[...] (ахалагша хонишониинь нүхэр Аюшеев Р.Д.).

ЗАХААМИНАЙ АЙМАГҺАА

Санагын совхозой һүнэй фермын коллективтэ ([...]дирынь нүхэр Будаева С. Б.).

XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хон[...] бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь [...] Норбоев Д. Р.).

ЗАГАРАЙН АЙМАГҺАА

XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хонишод[...]гадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь [...] Ешеев Г. Н.).

«Дружба» совхозой хонишодой бригадын колл[...] (ахалагша хонишониинь нүхэр Олзобоев А.О.).

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

ГАБШАГАЙ АЖАЛАЙ ЭРШЭ

Хандагатайн леспромхозой Ехэ-Горхоной модо бэлэдхэлэй участогай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад социалис мүрысөөндэ оролсожо, юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы 1973 оной түсэбые амжалтатай дүүргэжэ байнхай.

1973 оной түрүүшын найман һарада Социалис Ажалай Герой А. П. Кудряшовой даадаг бага комплексно бригада эрхим амжалта туйлаа. Социалис уялгынгаа ёһоор найман һарын турша соо 15280 кубометр модо бэлэдхэхэ байһан аад, 18200 кубометр бэлэдхээ. Түсэбэйнь дүүргэлтэ 120 процент болоо.

А. П. Кудряшовой бригада табан жэлэй түсэбтэ даабариие дүрбэн жэл соо дүүргэхэ гэһэн уялгатай. Энэ уялгаяа заатагүй бэелүүлжэ шадаха байһыень энэ жэлэйнь ажал хэрэг гэршэлнэ.

Энэ участогай коллектив соо ажалай түрүүшүүл олон. Эдэнэй тоодо модо шэрэдэг машинын жолоошод коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ ябаһан А. В. Долгушин, партиин гэшүүн Л. П. Бушко, оператор И. Д. Игумнов болон бусад оролсоно. Тэдэнэр халаанайнгаа даабариие саг үргэлжэ 110—120 процент дүүргэдэг болонхой.

Модо бэлэдхэлгэ дээрэ удаан хүдэлжэ байһан ажалай түрүүшүүлһээ гээгдэдэггүй залуушуулшье бии. Тэдэнэй дунда комсомолой гэшүүд, коммунис ажалай ударнигуудшье бии гээшэ. Жэшээлхэдэ, комсомолой гэшүүн, залуу механизатор М. Т. Зубакин модо шэрэдэг «ТДТ-75» түхэлэй трактораар хүдэлмэри хэнэ. Һара бүхэнэйнгөө даабариие 120 процент хүрэтэр дүүргэдэг шадабаритай болоһон хүн. Тэрэ комсомол-залуушуулай бага комплексно бригада эмхидхэхэ хэрэг үүсхэһэн байна.

Модо бэлэдхэлэй энэ участок бүхы дээрээ үнгэрһэн найман һарынгаа түсэбые 105 процент дүүргэжэ, доодо складта түсэбһөө гадуур 3500 кубометр барилгын модо тээжэ ябуулһан байна.

Ц. ЮНДУНОВ
Загарайн аймаг.

МҮНГЭН ШАНДА ХҮРТЭБЭ

«Хүндэлэлэй Тэмдэгэй» орденто «Электромашина» заводой коллектив алмалта, арьбалалтын гурим наринаар сахиха ниитын Бүхэсоюзна харалгын үедэ һайн үрэ дүн туйлажа байна.

Жэлэй түрүүшын хахадай үрэ дүнгүүдээр завод СССР-эй машина бүтээлгын предприятинуудай дундаһаа шалгаржа, министерствын болон СССР-эй электростанцинуудай, электротехническэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсозай ЦК-гай 3-дахи мүнгэн шанда хүртэбэ.

Заводой хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд хахад жэлэй туршада 300 үнэтэ дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Энээнэй ашаар 400 мянган түхэригэй экономическа ашаг үрэ абтаһан, 90 тонно металл, 120 мянганһаа үлүү киловатт-час электрын элшэ хүсэн алмагдаһан байна. Продукциин өөрынь үнэ сэн 1,2 процентээр хямдаруулагдаа. Түсэбһөө гадуур 140 мянган түхэригэй олзо доход абтаһан юм.

Слесарьнүүд Алексей Полевой, Геннадий Сеты гэгшэд электродвигательнүүдэй статорнуудай хуби холбохо ажал оньһожоруулха дурадхал оруулһан байна. Энэнь ажалай бүтээсэ аяар гурба дахин дээшэлүүлхэ арга олгоо. Мастер Владимир Яковлев, инженер Валерий Парфеновтой электрогүсэнүүдэй, электрокипятильнигуудай бусалгадаг хуби бүтээхэ технологи нарижуулха дурадхал оруулһан байна. Энэ дурадхалынь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, авторнуудай хоёр жэлэй салин хүлһэнэй хэмжээтэй алмалта хэхэ арга олгобо.

Н. ДЕМИН.

АЖАЛАЙ ДУУН

Энэ эхэнэрые Ноёхон нютагта таниха, мэдэхэгүй хүниие олохонь бэрхэтэй байха. Зүгөөр, гансашье эндэ бэшэ, харин бүхы Сэлэнгын аймагта тэрэнэй нэрэ соло алдаршаһаар үнинэй юм. Энэмнай ХХ партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Залаагай фермын ахалагша һаалишан нүхэр Закирова гээшэ. Тагзима Сабировна үнгэрһэн 1972 ондо даажа байһан үнеэн бүриһөө һү ехээр һаажа, «Аймагай эрхим һаалишан» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна. Энээгээрээ һанаагаа заахашье амарангүй, тэрэ мүнөө туйлаһан түрүүшынгээ амжалтые улам арьбадхахын түлөө үнэн зүрхэнһөө, бүхы хүсөөрөө оролдожо байнхай.

...Хэдэхэн жэлэй урда тээ һэн. Колхозой мал ажал, иламгаяа һү һаали дээшэлүүлхэ хэрэг ехэ гээгдэлдэ ороод байба. Эгээл энэ үеэр һаалишад, малшад дуталдаад, ажал урагшаа ябажа үгөөгүй һэн. Тиихэдэнь колхозой хүтэлбэрилэгшэд табан хургаа даран байжа, шударгы бэрхэ зоноо тоолобо.

— Юрэдөөл холоһоо ерэһэн эдэ зоноо хаража үзэе,—гээд, хэнэйшьеб дуугархада, правлениин гэшүүд «Тагзима Закироватай хөөрэлдөөд үзэе» гэһэн шиидхэбэри абаа бэлэй.

—Мэдэнэгүйб, миин һууханяа ерээ бэшэбди, туршаад үзэхэл гүб даа,—гэжэрхёод, нүхэр Закирова гаража ошоһон гэлсэхэ.

Тэрэ гэһээр Тагзима Сабировна таһалгаряагүй һаалишанаар ажаллажа ябана. Нилээдгүй уһан урдаа, олохон жэл үнгэршэбэ. Энэ үе соо элдэб юумэ хараа, үзөө, дүй дүршэлөөрөөшье баян болоо.

—Миниин ажалда тиимэ онсо ондоо юун байхаб, хүнтэйл адли хүдэлөөд ябагшаб,—гэжэ тэрэ мүнөө дарууханаар хөөрэдэг.

Ажаглахада, үнэндөө тиимэшье бэшэ ха. Ажалша бүхэриг аба, эжынь, эдир багаһаань гуримтай, дүримтэйхэнөөр хара ажалда һургаһаниинь элихэн. Юуб гэхэдэ, тэрэ тон богонихон сагай туршада һаалишанаар ажаллаад байхадаа, шадамар бэрхэ байһанаа харуулжа эхилһэн.

— Энэшии нэгэл ондоотой даа, бэеэ харуулхал байха,—гэжэ ажалша нүхэдынь уулзажа танилсаһаар хөөрэлдэдэг байһан юм.

Зоной ажаглалтын тон зүб байһаниинь мүнөө бүришье элирээ. Нээрээшье, нүхэр Закирова ажалдаа аргагүй шуналтай, шэнэ юумэндэ обтой, халан абажа ородог хүн байһанаа харуулба. Тиихэдээ сугтаа хүдэлдэг нүхэдтөө, өөртөөшье шанга эрилтэ табижа шадаха, һанаһан, зориһоноо алдахагүй, нэтэрүү занатайшье ха. Һүүлэй үедэ тэрэ, ахалагша һаалишан тула фермынгээ ажалые зүбөөр эмхидхэжэ, бүхы малайнгаа харууһа, тэжээлые зүбөөр, зоотехническэ заабариин ёһоор эмхидхэжэ, нилээдгүй амжалта туйлаһан байна.

Үнгэрһэн үбэлжэлгын үедэ тэжээл хомор байжа, орёо бэрхэ байдалай тудалдабашье, Залаагай фермынхид үбэлэй үедэ даажа байһан үнеэн бүриһөө һарадаа 240 килограмм, мүн дээшэшье һү һааһан байха юм. Тэрэнээ баталхажа, бүхэли зундаа һү тушааха түсэбөө ходо дүүргэжэ абаа. Зунай бэлшээриин үедэ ехэ һү абахын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэһэн Сэлэнгын совхозой Вершинскэ фермын малшадай үүсхэлээр өөһэд хоорондоо социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн ушар тэдэнэй ажалда ехэ нүлөө үзүүлһэн байна. Энээнэй эсэстэ ойн баяраар дашарамдуулан, 7 малшад Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаба, тэдэнэртэ «Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе эрхимээр угтахын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн нэрэ зэргэ олгогдоо. Тэдэнэй дунда Лидия Дылыкова, Нина Будаева, Зинаида Макарова болон бусад онсо шалгаржа ябана.

— Манайда 12 үндэһэ яһанай түлөөлэгшэд хүдэлдэг, бултадаа бэе бэеэ хүндэлэн ажалладагди, — гэжэ Тагзима Сабировна омогорхон зугаална.

Зүб даа, эбтэй эетэй газарта ажал хэрэг урагшатай ябангүй яаха һэм. Тус фермынхид һаяхан Моностой гэжэ зуһалангһаа үбэлэйнгөө байрада нүүжэ ерээд, бүришье эршэмтэйгээр ажаллажа байнхай. Үнеэдээ саг соонь үрэжүүлхэ, үбһэ тэжээлээ бэлдэхэ гэхэ мэтэшэлэн харюусалгатай хүдэлмэреэ ябуулжа, забда сүлөөгүй. Энэншье өйлгосотой. Юуб гэхэдэ, эдэ үдэрнүүдтэ хура бороотой байжа, ажалша бэрхэ хүн бүхэниие аргагүй тухашаруулаа ха юм.

— Мүнөө жэл унтаха, амархаяашье мартаад шахуу ябанабди. Ябаашьегүйдэ аргагүй,—гэжэ нүхэр Закирова үгэ залгана. — Сэхыень хэлэхэдэ, һаалишадай өөһэдөө оролдоогүй һаа, юун урагшаа ябагдахаб.

Үнэхөөрөө, ажаллаад ябаһан хүн алдартай, баян бардам гээшэ эндэһээл эхитэй байна. Сэлэнгын суута һаалишан Тагзима Сабировнагай шударгы ажалай «нюуса» эндэһээл эшэ үндэһэтэй.

— Юрэдөө, миин һуухагүй даа, нэгэл юумэ олоод лэ хэжэ байдаг, — гэжэ нютагайнь зон дэмы магтадаггүй.

Иимэ бэрхэшүүл, арад зонойнгоо юрөөл магтаалда хүрэжэ ябагшад Ноёхоной малшадай дунда олон юм. Тиигэбэшье, тэдэнэй замайнь залууршадай нэгэн нүхэр Закирова болохо ёһоороо болоно. Тиимэ тула эндэхид татар эхэнэр Тагзима Сабировнае магтадаг, тэрэнэй ажал хэрэгээр омогорходог гээшэ.

...Залаагай фермэ элдин һайхан газарта оршодог. Хойто талаарнь хада, добуун сэхэ зүүлжээ харахадаш, Хёлгын эрье хүрэтэр үргэн һайхан таряалан. Тобшолходо, мал харууһалхада зохид юм даа. Эндэ ажалай һүүлээр, үдэшын арюун агаараар хонгёо дуун ханхинажа, бүришье гоёхоноор үзэгдэдэг. Харагты, шагнагты даа, татар арадай аялгашье дуулдаха. Жаргалай дуун, ажалай дуун гээд заатагүй таааха байхат...

Ив. ОЧОРОН.

Зураг дээрэ: Т. С. Закирова.
С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЭРХИМЛЭГШЭД ЭЛИРҮҮЛЭГДЭЭ

Зуһаландаа нүүжэ ошохынгөө урда тээ «Георгиевский» совхозой үхэршэд нажарай тунга ногоотой бэлшээриин үедэ даажа абаһан малаа һайнаар манажа, шэгнүүрыень горитойхоноор нэмээхэ талаар дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаа бэлэй. Тэрэ гэһээр нилээд саг үнгэрөө.

Һаяхан тус ажахын мал адуулагшадай социалис мүрысөөнэй дүнгүүд согсологдожо, эрхимлэгшэдынь элирүүлэгдэбэ. Жэшээлбэл, малшан Н. Байбородин энэ хугасаа соо харууһалжа байһан 167 үхэрэйнгөө тус бүриин шэгнүүрые дунда зэргээр 500 килограммда хүргэн шалгарба. Тиихэдэ Ц. Дугданов, В. Смородников гэгшэд даажа абаһан 183—184 хашарагайнгаа тус бүриин шэгнүүрые 155—109 килограммаар нэмээжэ, хараалагдаһан түсэбөө үлүүлэн дүүргээ.

Д ДОРЖИЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Хоря.

БАТА НЭГЭДЭЛЭЙ БОДОТО ЖЭШЭЭ

Нүхэр Л. И. Брежневтэ дээдэ шагнал барюулагдаба

СОФИ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ Болгариин Арадай Республикын Геройн Алтан одон, Георгий Димитровэй орден сентябриин 18-да энэ ёһололой оршон байдалда барюулагдаа. Л. И. Брежнев болгаро-совет хани барисаае хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ ба гүнзэгырүүлхэ, Болгариин Арадай Республика дотор социализм байгуулха хэрэгтэ имагтал ехэ габьянуудтай байһанайнгаа түлөө, гитлеровскэ фашизмые бута сохилгодо, арадуудые сүлөөрүүлгэдэ, коммунизм байгуулгын, Совет гүрэнэй эб найрамдалта политикын асуудалнуудаар Советскэ Союзай Коммунис партиин баримталдаг ленинскэ генеральна хараа бодол тодорхойлхо ба бэелүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадаһанай түлөө, социалис хани нэгэдэл, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, национальна сүлөөрэлгын тэмсэлэй зэргые улам нягтаруулхын тула саг үргэлжэ эрхилдэг ажал ябуулгынгаа түлөө, бүгэдэ ниитын эб найрамдал, арадуудай хоорондын харилсаа холбоо, хани барисаа батадхан бэхижүүлһэнэй түлөө, марксизм-ленинизмын суртал бодолой түгэс илалтын түлөө Болгариин Арадай Республикын Геройн нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Энэ баяр ёһололдо БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Совэдэй Түрүүлэгшэ нүхэр Т. Живков, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Совэдэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров, Болгариин бусад партийна болон гүрэнэй ажал ябуулагшад, Л. И. Брежневые үдэшэжэ ошолсоһон хүнүүд хабаадаба

Л. И. Брежневтэ дээдэ шагнал барюулха үеэр Т. Живков үгэ хэлээ.

Нүхэр Т. ЖИВКОВЭЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэр Брежнев!

Танай үбсүүндэ Болгарии Арадай Республикын Геройн одоной — манай социалис гүрэнэй эгээн дээдэ дэй ялараһан, энэ сэдьхэл доһолгомо үедэ таара үгэнүүдые олохомни, р коммунист, патриот дэ шэнгеэр, намда бэр байна.

Танда иимэ нэрэ зэргэ хо тухай Гүрэнэй Совет Указ хуулита документ хэлэн дээрэ, тобшо ба аар бэшэгдэнхэй. Гэхэ Таниие тон ехээр алдаг, Танда үнэн зүр дурладаг манай Эсэгэ ой шэнэ түүхэдэ гайшаг хубитаяа оруулпа най түлөө Танда үнэн һөө баяр хүргэдэг олон он болгар граждани дай мэдэрэл болон бодол тус документ дотор рэнхэй. Энэ Указда лита уялгата гуримаар даһан гарнуудһаа гад Советскэ Союзай Коммунис партиин ба Совет гүрэ эгээн дээдэ хүтэлбэри ын хэрэгүүдые мэдэдэг, ябуулгыень үндэрөөр уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй нөөнэй элитэ ехэ ажал агшын оюун бэлигтэ, етическэ шэн бодолдо, дашагүй зоригто һүлэ р манай арадай хэдэн йн гарнууд табяатай.

Хүндэтэ нүхэр Брежнев, а Болгариин Арадай убликын Геройн нэрэ манай эгээн дурасхаа һайндэрэй — Сентябриин 9-нэй урда тээхэнэ олгобо. Энэмнай тушаан һон ушар бэшэ. Болгар баатар габьята хүбүүд басагадай нэрэнүүдые үдэр дуудан дурдадаг. Манние сүлөөлэгшэ Совет Армиин баатаршалга ба агуухэ энэрхы габьяае хэтын хэтэдэ мэдэрэн баясалгын тэмдэг болгон, энэ үдэр дайшалхы тугуудаа нэнгүүлдэгбди. Манай Эхэ ороной мүнөөнэй ба ерээдүйн байдалые ажал болон шадабаряараа зохёон байгуулжа байгаа бүхы хүнүүдые энэ үдэр хүндэлэн дурдадагбди.

Үнгэрһэн саг тухай манай арадай дурасхаал, мүнөөнэй шэн габьяа, ерээдүй тушаа этигэл Болгариин Арадай Республикын Геройн табан хушуута одон дотор нэбтэрэн шэнгэнхэй. Манай сүлөөтэ байдалай түлөө тэмсэн, гасалан зоболон үзэгшэд фашис түрмэнүүдэй ба полициин участогуудай ханануудта өөһэдынгөө шуһаар табан хушуута одо зураһан байдаг. Баатар габьята болгар партизанууд үбсүүндээ табан хушуута одо бадаргажа ябаад, дайлалдадаг, үхэдэг, иладаг байһан юм. Болгар газар дайда дээрэ унаһан тоолошгүй олон нүхэдэй дурасхаалыень мүнхэлэн, табан хушуута одод бадаржа байдаг. Совет Армиин баатар габьяае алдаршуулһан, бидэнэр бүгэдэндэ үнэтэй һанагдадаг хүшөөнүүд дээрэ табан хушуута одод бадаржа байдаг. Табан хушуута одон манай социалис гүрэнэй герб ба туг дээрэ бадаржа байдаг.

Болгариин Арадай Республикын Геройн Алтан одонтой хамта, революционно тулалдаануудай ба илалтануудай баатарнуудта, Совет Армиин агуухэ баатаршалгада, гитлеровскэ фашизмые эдэбхитэйгээр бута сохилсоһон Танда болгар арадай хүргэдэг баяр баясхалангые тогтоон абалсыт, хүндэтэ нүхэр Брежнев!

Эдэ одод манай республикын материальна баялиг ба соёл болбосоролые зохёон байгуулалсагша эгээн эрхим хүнүүдэй үбсүүе шэмэглэнэ. Эдэ одод — манай алдар соло, омогорхол болоно. Эдэнэй ажалаар, ухаан бодолоор, дура зоригоор, Советскэ Союзай аха дүү ёһоной түгэлдэр туһаламжаар Болгариин хэдэн зуун жэлэй гээгдэл усадхагдаад, манай орон гуша хүрэхэгүй жэлэй турша соо түрүү хүн түрэлтэнэй зэргэдэ оронхой.

Болгариин Арадай Республикын Геройн Алтан одонтой хамта, Болгарида социализм байгуулха хэрэгтэ оруулһан хубитынтнай түлөө манай арадай баяр баясхалан тогтоон абалсыт, хүндэтэ нүхэр Брежнев!

Табан хушуута одон — дэлхэйн табан түбиин коммунистнуудай агуухэ армиин отрядуудай интернациональна холбоо барисаанай һүлдэ мүн. Социалис оронуудай хоорондын нэгэдэл ба холбоо барисаае бэхижүүлгэдэ, һанал бодолой интернациональна найрамдалые, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлгэдэ өөрынгөө хүсэ, эрдэм ба шадабарииe ленинскэ ехэ далайсатайгаар, залан сэхээр, интернационализмын үндэһөөр, мүнөө сагай орёо асуудалнуудые научна ёһоор ойлгон тайлбарилгын гуримаар зорюулнат.

Болгариин Арадай Республикын Геройн Алтан одонтой хамта, Танай ажал ябуулгые үндэрөөр сэгнэдэг болгар коммунистнуудай, болгар арадай сэгнэлтые тогтоон абалсыт, хүндэтэ нүхэр Брежнев!

Уласхоорондын шахардуу байдалай һуларалгын түлөө хэндэ уялгатай байһанаа мэдэхэгүй нэгэшье хүн, амгалан байдалай ба бүхы түбинүүдэй хэдэн миллиард зоной хуби заяанай түлөө гол үүргые түүхэтэ ехэ харюусалгые хэнэй даадаг байһыень мэдэхэгүй нэгэшье хүн дэлхэй дээрэ байхагүй. Совет арадай оролдолго хүсэлэлгын аша үрые болгар арад һайн мэдэнэ, мүнөөнэй орёо, шахардуу сагта Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдэй — Ленинэй үнэн шабинарай, тэрэнэй хэрэгые бэлигтэй бэрхээр үргэлжэлүүлэгшэдэй баримталан бэелүүлжэ байгаа сэсэн мэргэн, холын хараата политикын амжалтануудаар омогорхоно. КПСС-эй, Совет гүрэнэй ангиин удхатай гадаадын политическэ хараа бодол хүгжөөхэ ба бэелүүлхэ, КПСС-эй XXIV съездын баталһан амгалан байдалай программа тайлбарилан тодорхойлхо хэрэгтэ, тэрэниие дүүргэлтэ болгохын түлөө тэмсэлдэ, ядерна аюулһаа дэлхэйе абарха удаан ба бэрхэтэй ябуулгада, оронуудай ба арадуудай хоорондын эб найрамдал, аюулгүй байдал, харилсаа холбоо бэелүүлхэ хэрэгтэ Танай өөрынтнай гаргаһан габьянуудые, хүндэтэ Леонид Ильич, бидэнэр мэдэнэбди, үндэрөөр сэгнэнэбди.

Болгариин Арадай Республикын Геройн Алтан одонтой хамта, манай арадай баяр баясхалангые тогтоон абалсыт, хүндэтэ нүхэр Брежнев!

Болгариин Коммунис парти, болгар арад Советскэ Союзай Коммунис партитаи, агуухэ совет арадтай хани барисаатай байһандаа, эдэнэй этигэл найдабарида, дурлалда хүртэдэг байһандаа хододоо омогорходог байгаа, омогорхоно. Энэ хани барисаан, энэ этигэл найдабари, энэ дурлал бидэндэ жэгүүр ургуулна, ехэ дэлисэ олгоно, хүсэндөө этигэхэ, эршэ зоригоо ехээр арьбадхаха, али бүхы үүсхэлнүүдые гаргаха зориг бадаргана.

«Хани нүхэрөө харгы замдаа танидаг» — гэжэ болгар арадай оньһон үгэдэ хэлэгдэдэг. Манай хамтын зам олон зуун жэлэй түүхэтэй юм. «Хани барисаан» гэһэн манай үнинэй һайн һайхан үгэ суртал бодолой, ниитэ-политическэ ажабайдалай талаар, экономикын, эрдэм болон соёлой, ороноо хамгаалгын хэрэгтэ Советскэ Союз Болгари хоёрой бүри нягтаар ойртолсолгын шэнэ удха, болгар ба совет хүнүүдэй хоорондын холбооной, манай бодол болон мэдэрэлнүүдые гагнан холбодог эбдэршэгүй нэгэдэлэй шэнэ удха өөртөө шэнгээхэ ёһотой.

Болгариин Арадай Республикын Геройн Алтан одонтой хамта, совет-болгар хани барисаа хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ, гүнзэгырүүлхэ хэрэгтэ имагтал ехэ габьянуудтай байһанайтнай түлөө манай баяр баясхалан ба дурлалые тогтоон абалсыт, хүндэтэ нүхэр Брежнев!

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарьта, манай хүндэтэ, инаг нүхэр, хани, аха Леонид Ильич Брежневтэ Болгариин Арадай Республикын Геройн Алтан одые, Георгий Димитровэй ордениие барюулха гайхамшаг зол хубиин намда тудаһандань сэдьхэлээ хананхай, угаа ехээр баярлажа байнаб.

Энэ баяр ёһололой, сэдьхэл хүдэлгэмэ оршон байдалда Болгариин Арадай Республикын Геройн нэрэ зэргын Танда олгогдоһонтой дашарамдуулан, Таниие Болгариин Коммунис партиин Центральна Комитедэй, Болгариин Арадай Республикын Гүрэнэй Совэдэй ба Правительствын үмэнэһөө, болгар коммунистнуудай, болгар арадай үмэнэһөө, өөрынгөө зүгһөө үшөө дахин аха дүүгэй ёһоор амаршалхадам, элүүр энхэ, сов залитай ябахыетнай, Советскэ Союзай хүсэ шадалай, алдар солын аша туһада, совет арадай аша туһада, аха дүү социалис оронуудай һалбаран мандалгын, бүгэдэ ниитын эб найрамдалай бэхижэлгын, коммунизмын агуухэ суртал бодолой илан мандалгын аша туһада эрхилдэг аша түгэс, түүхэтэ ажал ябуулгадаа гайхамшаг шэнэ амжалтануудые туйлахыетнай үнэн сэдьхэлһээ, халуун зүрхэнһөө хүсэхэдэм тон аятай байна, хүндэтэ Леонид Ильич!

Баяр хүргэнэб!

Т. Живковэй үгэ хэлэхэдэнь, халуун, удаан альга ташалгануудаар угтаба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев эндэ байгшадай зүгһөө хани халуунаар угтагдан, харюугай үгэ хэлээ.

Нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэр Живков! Хүндэтэ нүхэр Тодоров! Хүндэтэ нүхэд, ханинар, дүүнэр! Болгариин Арадай Республикын Геройн нэрэ зэргэ намда олгоһондонь, Тодор Живковэй эндэ һэн аха дүүгэй хани гүн үгэнүүдтэнь зүрхэ хэлээ гүн гүнзэгыгөөр элгэбэб.

Минии ажабайдалда боло энэ гайхамшагта событи гитлеровскэ сэрэгүүдые һамбута сохижо ябаһан Совет Армиин илалта түгэс шалтын Болгариин партизанууд, фашизмда эсэргүү нүүдэй тэмсэлые илалт хүргөөшэ болгар арад восстанитай ниилэһэн 44 оной сентябрь һарын эрта үдэрнүүдые ой найдамни дахин дахин 1893. Энэ баатаршалгата, юг суута үе саг үнгэрдайнай хэсүү шанга даанудта хабаадаһан нүүдэй ухаан бодолдо хэ үлэхэл. Дайнай һүүлээрхи түрүү жэлнүүд тухай — дайшарха эдэгээлгын хүшэр жэлнүүдые элихэнээр наб. Манай дайсадай бүхы хорото аашануудые дабан, Таанадтай хамта, хүндэтэ болгар аха дүүнэр, манай бүхы социалис бүлын ажалшадтай хамта бидэ арадуудайнгаа революционно туйлалтануудые тиихэдэ хамгаалжа, арьбадхан бэхижүүлхэһээ гадна, эдэниие ниитын дэбжэлтын ба эб найрамдалай хүсэ ехэтэй арга нүхэсэл болгоһон байнабди.

Гаталан гараһан зам руугаа эрьен харахадаа, бидэ — коммунистнууд болон хуби заяагаа, һанал бодолоо, оролдолго хэшээлээ социализмын, коммунизмын түлөө тэмсэлтэй нягтаар холбоһон бүхы хүнүүд — сэдьхэлээ ханангүй, зол жаргалаа мэдэрэнгүй байжа шадахагүйбди. Ухаан бодолоо, хүсэ шадалаа, дайшалхы эрэлхэг зоригоо, ажалай хүлһэ сүм элсүүлэн гаргахые эриһэн энэ тэмсэлдэ бидэнэр хамтадаа гүнзэгы мэдэрэлдэ, хайра шагналда хүртэхые хүсөөгүйбди. Бидэ зүрхэнэйнгөө зоригоор, ухаан бодолойнгоо мэдэрэлээр ажаллаабди. Маркс болон Ленинэй бидэндэ түхөөһэн һүнэшэгүй, хэтэдээ мүнхэ агуухэ үзэл сурталнууд, Коммунис парти болон манай арадай бидэндэ заяаһан һайн һайхан уг зорилгонууд маанадые урагшань хүтэлһэн байна. Хэрбээ иимэ эрхэ байдалда олоной мэдэрэл ба хайра шагналай шамайе олоод байгаа һаань, хоёр дахин зол жаргалтайб гэжэ үнэн сэхэ руунь хэлэхэ байнаб. Дэмы хооһоор тэмсээ, хүдэлөөгүй болоно бшууб. Партиин талаар соратнигуудайш, ангиин талаар аха дүүнэрэйш, арадай шамда олгоһон этигэл найдабариие зарим тэды харюулжа шадаһан болоноли.

Социалис Болгариин гүрэнэй дээдын хайра шагнал намда олгожо, айхабтар ехэ нэрэ хүндэ, үндэр мэдэрэл үзүүлһэн ушар минии гэшүүниинь байһан партида — Ленинэй партида бүрин хабаатай гэжэ мэдэрнэб. Энэнь совет арадта, тэрэнэй хүдэлмэришэн ангида бүхыдөө хабаатай байна.

Хүдэлмэришэн анги ба тэрэнэй Коммунис парти, арад — эдэл даа, түүхын ёһотойл баатарнууд.

Болгариин Арадай Республикын Геройн нэрэ зэргэ — аха дүүгэй гүнзэгы мэдэрэлэй, манай арадуудые нэгэдүүлжэ байһан эбдэршэгүй холбооной гайхамшаг һүлдэ мүн. Энэмнай социализм ба коммунизм байгуулгада, эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ аша үрэ ехэтэй харилсаа холбоотой байлгын үндэр сэгнэлтэ болоно.

Иимэ үндэр, хүндэтэ шагнал — энэмнай үндэр ехэ харюусалгын тэмдэг мүн. Иимэ хайра шагнал ехэ юумэндэ уялгална. Бэе бэедээ улам дүтэ болохын тула, Советскэ Союзай ба Болгариин хоорондохи хани барисаа, харилсаа холбоо бэхижүүлхын тула, социализмын болон коммунизмын аша тулада, манай социалис хани нэгэдэл бэхижүүлхын тула, мүнөөнэй революционно бүхы хүсэнүүдые нэгэдүүлхын тула манай парти, Советскэ Союз саашадаашье шухала хэрэгтэй бүхы юумэ хэхэ гээд энэ хайра шагнал абаха зуураа, Таниие, хүндэтэ нүхэр Живков, Таанадые, хүндэтэ болгар ханинар, найдуулхые хүсэнэбди.

КПСС-эй ЦК, Совет правительство эб найрамдал, уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хараа шэглэлээ батаар, залан сэхээр саашадаа бэелүүлхэ, һүүлэй жэлнүүдтэ хэгдэһэн уласхоорондын харилсаанай туйлалтануудые улам батадхан бэхижүүлхэ юм гээд найдажа шадахат.

Өөр тухайдаа хэлэхэ болоо һаа, эдэ һайн һайхан уг зорилгонуудай түлөө тэмсэхын тула хүсэ шадалаа гамнахагүйб гээд Таанадые найдуулнаб.

Намда үндэр нэрэ хүндэ олгоһонойтнай түлөө Болгариин Коммунис партиин Центральна Комитедтэ, Болгариин Арадай Республикын Гүрэнэй Совэдтэ, Министрнүүдэй Совэдтэ, намайе амаршалхадаа, һайн һайхан, хани ёһоной халуун дулаан үгэнүүдые хэлэһэн бүхы болгар нүхэдтөө үнэн зүрхэнһөө баяр баясхалан хүргэнэб.

Совет, болгар арадуудай аха дүүгэй хани барисаан мандаг, хүгжэг лэ!

Нэрьемэ удаан үргэлжэлһэн альга ташалга зал соогуур зэдэлнэ. Үндэр хайра шагналда хүртэһөөрнь сугларагшад Л. И. Брежневые халуунаар амаршална.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ НРБ-гэй үндэр хайра шагнал барюулалгын баяр ёһолол Советскэ Союзай ба Болгариин Арадай Республикын, КПСС-эй ба БКП-гэй, аха дүү хоёр арадай эбдэршэгүй хани барисаанай зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэмэ демонстраци болоно үнгэрбэ.

ООН-ой сессидэ СССР-эй делегаци ерэбэ

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 18. (ТАСС). ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXVIII сессидэ хабаадалсахаяа КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко түрүүтэй Советскэ Союзай делегаци Нью-Йорк ерэбэ.

Аэродром дээрэ А. А. Громыко мэдүүлгэ хэхэдээ, дэлхэй дээрэхи шахардуу байдалые һуларуулха гэһэн урдын хараа шэглэлэй улам найдамтайгаар үргэн харгыда гаража, уласхоорондын байдалые бүхыдэнь һайжаруулха хэрэгтэй нэгэдэн оронууд ба арадуудай хоорондохи харилсаануудые үндэһөөрнь хубилгаха оролдолгын эрхэ байдалда энэ сессиин хүдэлмэри эхилхэнь гэжэ тэмдэглэбэ.

Шахардуу байдалые һуларуулха оролдолго оронуудые улам олоор өөртөө хабаадуулна, тэдэнэй хоорондохи харилсаануудай шухала асуудалнууд улам олоор анхаралда абтана. Энэ үйлэ хэрэгые саашадань хүгжөөхэ ба гүнзэгырүүлхэ хэрэгтэ һаадгүйгөөр туһалха гээшэ тон шухала зорилго болоно, энээниие шиидхэлгэдэ бүхы гүрэнүүд өөрынгөө хубитые оруулалсаха ёһотой.

Уласхоорондын байдалые үндэһөөрнь һайжаруулхын түлөө хэлбэришэгүйгөөр, онсо хараа шэглэлтэйгээр оролдодог Советскэ Союз тушаа хэлэхэ болоо һаа, эдэбхи үүсхэл гарган, тус асуудал шиидхэлгэдэ шэнэ арга зам бэдэрэн урдынхи мэтэ энэ хараа шэглэлээр эдэбхитэйгээр дабшаха хүсэлэнтэй гээд А. А. Громыко тэмдэглээ. ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXVIII сессидэ хабаадалсахаяа Нью-Йорк ерэһэн совет делегациин үмэнэ эгээл иимэ зорилго табигданхай гээшэ.

Тэрэшэлэн УССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Г. Г. Шевель түрүүтэй Украинын ССР-эй делегаци, БССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. Е. Гуринович түрүүтэй Белоруссиин ССР-эй делегаци энэ үдэр Нью-Йоркдо ерээ.

ООН-ой Генеральна Ассамблей дээрэ

Аюулгүйн Совэдэй һанамжа дурадхалай ёһоор, Германиин Демократическа Республикые, ФРГ-е ООН-ой гэшүүд болгон абаха гэжэ ООН-ой Генеральна Ассамблей сентябриин 18-да тогтоогоо.

Тэрэшэлэн Багамска аралнуудай холбоото орон Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин гэшүүндэ Ассамблейн XXVIII сессиин түрүүшын үдэр абтаба.

ЯХАДАЙ АЛМАЗ

Мирный хотын «Якуталмаз» нэгэдэлэй шанаржуулгын гурбадахи фабрикада олдоһон алмазда «50 лет Аэрофлота» гэһэн нэрэ үгтэбэ. Энэ алмаз 232 карат шэгнүүртэй Советскэ Союзда энээнһээ урда иимэ томо үнэтэ шулуун олдоогүй байһан.

Холын Яхад орондо алмазай промышленность хүндэ хүшэр эрхэ байдалда эхилһэн. Алмазай промышленностиие эндэ хүгжөөлгэдэ лётчигууд ехэ туһа хүргэһэн гээшэ. Тиимэ хадань алмаз малтагшад олоһон үнэтэ шулуундаа иимэ нэрэ үгөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «50 лет Аэрофлота» алмаз.

ТАСС-ай фотохронико.

СССР-эй Верховно Совэдэй Президиумэй Указһаа

Михаил Васильевичые — Улаан-Үдын аймагай «Дружба» колхозой гахайн фермые даагша, **Дагбаев** Цыдамба Абидуевичые — Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон, **Дамбаев** Нима Тубшиновичые — Сэлэнгын аймагай Химнын совхозой ахалагша хонишон, **Дамдинов** Насык Базаровичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Одон» совхозой хонишон, **Дамбаева** Лума Цыреновнае — Хэжэнгын аймагай Загапасовхозой ахалагша хонишон, **Дарижапова** Дулма Дашиевнае—Хориин аймагай Хүрбын совхозой мал адуулагша, **Дармаев** Бальжинима Цыбхеевичые — Хурамхаанай аймагай Аргатын совхозой ахалагша мал адуулагша, **Дармаева** Евдокия Жамьяновнае — Хурамхаанай аймагай Дэрээнэй совхозой һаалишан, **Дармаева** Сиюхма Дармаевнае, — Бэшүүрэй аймагай Бодонгуудай совхозой мал адуулагша, **Дашинимаев** Чимит-Доржо Жалсановичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой ахалагша хонишон, **Дондукова** Бутыдма Цыдыповнае — Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой һаалишан, **Доржиева** Бадмацырен Тубаевнае—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон, **Доржиева** Намжап Мункуевнае — Хориин аймагай «Георгиевский» совхозой ахалагша хонишон, **Доржиева** Самадай Доржапoвнае — Хурамхаанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Дьячкова** Антонида Ильиничнае — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Путь Ленина» колхозой туталшан, **Емельянова** Нина Иннокентьевнае — Кабанскын аймагай Байгалай совхозой һаалишан, **Жамбалов** Дашижап Дашиевичые — Хэжэнгын аймагай «Первомайский» совхозой ахалагша хонишон, **Жамсуев** Бадма Эрдынеевичые — Яруунын аймагай Яруунын совхозой директор, **Жаркой** Иван Николаевичые — Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Жарова** Валентина Григорьевнае — Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой һаалишан, **Жигмитова** Долгор Мерхиновнае — Яруунын аймагай Витимэй совхозой һаалишан, **Жугдуров** Жамсо Сыжиповичые — Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон, **Зандеева** Сыремжей Шагдуровнае — Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, **Зарбуева** Иринчин Дугаровнае — Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, **Иванова** Долгоржап Суруновнае — Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, **Игумнов** Алексей Александровичые — Хяагтын аймагай Хяагтын совхозой директор, **Калашникова** Варвара Ильиничнае — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» совхозой һаалишан, **Калашникова** Евдокия Гавриловнае — Улаан-Үдын аймагай «Восход» колхозой шубуушан, **Капорская** Физа Ивановнае — Хориин аймагай Дээдэ-Тайлсын совхозой һаалишан, **Карпов** Иван Алексанровичые — Кабанскын аймагай Байгалай совхозой отделениие эрхилэгшэ, **Клаузова** Ольга Степановнае — Захааминай аймагай Харацайн совхозой мал адуулагша, **Козлова** Капитолина Григорьевнае — Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой һаалишан, **Кондратьева** Анисья Артемовнае — Хяагтын аймагай «Заря» колхозой һаалишан, **Конечных** Мария Васильевнае — Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй совхозой һаалишан, **Красовский** Иван Григорьевичые — Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой мал адуулагша, **Кузнецова** Татьяна Дмитриевнае — Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой һаалишан, **Кузьмина** Елизавета Далаевнае — Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой һаалишан, **Лобанова** Александра Степановнае—Кабанскын аймагай Оймoрой совхозой һаалишан, **Лодоев** Цырен-Доржи Намдаловичые — Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой директор, **Любовникова** Анна Никитичнае — Хурамхаанай аймагай Һахалиин совхозой һаалишан, **Максимова** Евдокия Сергеевнае—Баргажанай аймагай Баргажанай совхозой һаалишан, **Малкова** Вера Гавриловнае — Яруунын аймагай «Дружба» колхозой һаалишан, **Малых** Ирина Сазоновнае — Улаан-Үдын аймагай «Забайкальский» гэжэ ангай совхозой ан үсхэбэрилэгшэ, **Мелентьева** Анастасия Антоновнае — Хяагтын аймагай Ехэ-Нугын совхозой туталшан, **Михайлова** Анастасия Семёновнае — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Авангард» совхозой гахайшан, **Михалёв** Виктор Никоноровичые — Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой һүнэй фермые даагша, **Михалёва** Прасковья Петровнае — Кабанскын аймагай Кабанскын совхозой һаалишан, **Муравьёва** Людмила Андреевнае — Кабанскын аймагай Оймoрой совхозой һаалишан, **Мухарханов** Гарма Бадмаевичые — Яруунын аймагай Яруунын совхозой ахалагша мал адуулагша, **Мытыпова** Хандажап Мыжитовнае — Яруунын аймагай «Победа» колхозой һаалишан, **Намсараева** Дарицу Бимбаевнае — Хяагтын аймагай Хяагтын совхозой хонишон, **Никитин** Пётр Осиповичые — Хориин аймагай Дээдэ-Тайлсын совхозой директор, **Нимаев** Аркадий Сабшановичые — Баргажанай аймагай Хилганын колхозой ахалагша хонишон, **Носкова** Федосья Сафроновнае — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» совхозой һаалишан, **Осохеев** Нима Цыденжаповичые — Ахын аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон, **Очиров** Дондоп Раднажаповичые—Хяагтын аймагай Алтайн совхозой ахалагша хонишон, **Очирова** Дашима Гимниндармаевнае — Улаан Үдын аймагай Ивалтын туршалга үйлэдбэриин ажахын һаалишан, **Павлов** Николай Самуиловичые — Бэшүүрэй аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хонишон, **Павлова** Лукерья Прокопьевнае — Улаан-Үдын аймагай Калининай нэрэмжэтэ совхозой һаалишан, **Павлова** Прасковья Поликарповнае — Загарайн аймагай «Гигант» колхозой һаалишан, **Пансалов** Гомбо Пагбаевичые — Зэдын аймагай «Мир» колхозой ахалагша хонишон, **Панькова** Екатерина Григорьевнае — Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой һаалишан, **Перевалова** Татьяна Евтеевнае — Бэшүүрэй аймагай Хёлгын совхозой һаалишан, **Пермяков** Григорий Ивановичые — Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой хонишон, **Петрова** Анна Ивановнае — Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой һаалишан, **Плюснина** Мария Иннокентьевнае — Кабанскын аймагай Оймoрой совхозой гахайшан, **Попова** Валентина Александровнае — Хяагтын аймагай Хяагтын совхозой мал адуулагша, **Пурбуева** Мария Доржиевнае — Улаан-Үдын аймагай «Коммунизм» колхозой һаалишан, **Рабданов** Пунсук Бушуевичые — Яруунын аймагай «Комсомольский» совхозой мал адуулагша. **Раднаева** Галина Цыреторовнае — Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, **Разуваев** Иван Ароновичые — Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой хонишон, **Ринчинова** Будаханда Цыренжаповнае — Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой һаалишан, **Ринчинова** Дулгар Дашизаповнае — Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой хонишон, **Ринчинова** Лайжа Дашидондоповнае — Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой һаалишан, **Рычкова** Валентина Ивановнае — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой һаалишан, **Самбуев** Михаил Сандаковичые — Захааминай аймагай «Коммунизмын зам» колхозой мал адуулагша, **Сахарова** Анна Григорьевнае — Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй совхозой һүнэй фермые даагша, **Семенов** Дондок Бизьяевичые — Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Серебренникова** Варвара Даниловнае — Хяагтын аймагай Хүдэриин совхозой һаалишан, **Сеченова** Маргарита Макаровнае — Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой һаалишан, **Сластин** Александр Филипповичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой ахалагша хонишон, **Содномова** Зинаида Юможаповнае — Сэлэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, **Спиридонова** Лидия Иосифовнае — Бэшүүрэй аймагай «Рассвет» колхозой һаалишан, **Стрекаловский** Василий Дмитриевичые — Хяагтын аймагай «Пограничный» совхозой отделениие эрхилэгшэ, **Султумова** Цыцерена Чагдуровнае — Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, **Суслова** Агафья Игнатьевнае — Улаан-Үдын аймагай «Улаан Оронго» колхозой һаалишан, **Телешева** Лидия Сергеевнае — Бэшүүрэй аймагай «Сибирь» совхозой туталшан, **Тынтуева** Тамара Цыбиковнае — Кабанскын аймагай Оймoрой совхозой һаалишан, **Филиппов** Селеверст Варламовичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай Заганай колхозой мал адуулагша. **Цивилева** Гажидма Гармаевнае — Баргажанай аймагай Уланай колхозой ахалагша хонишон, **Цыбандоржиев** Шугаин Цыреновичые — Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Цыбенов** Дугаржап Жамбаловичые — Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Цыбикова** Бальжит Дамбаевнае — Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын совхозой ахалагша хонишон, **Цыденов** Очир Бадмаевичые — Захааминай аймагай «Дружба» колхозой ахалагша хонишон, **Цыгуев** Николай Будаевичые — Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой хонишон, **Цыремпилова** Насогма Митаповнае — Хурамхаанай аймагай Хурамхаанай совхозой ахалагша хонишон, **Цыренова** Чойжит Гомбоевнае — Зэдын аймагай «Заречный» совхозой ахалагша хонишон, **Цыреторов** Семен Бальжиевичые — Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон, **Черников** Константин Антиповичые — Кабанскын аймагай Кабанскын совхозой отделениие эрхилэгшэ, **Четкова** Лариса Борисовнае — «Птицепром» трестын ахалагша зоотехник, **Чимитов** Цырендоржо Жамбаловичые — Хориин Анаагай совхозой ахалагша хонишон, **Шагдуров** Даша-Нима Норбоевичые — Түнхэнэй аймагай «Маяк» колхозой түрүүлэгшэ, **Шагжеева** Дарижап Гонгоровнае — Захааминай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Шагжитаров** Павел Цыренжаповичые — Зэдын аймагай «Октябрьский совхозой отделениие эрхилэгшэ, **Шангина** Нина Степановнае — Прибайкалиин аймагай «Путь к коммунизму» колхозой һаалишан, **Югова** Анна Георгиевнае — Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һүнэй фермын бригадир, **Яковлева** Евдокия Парамоновна — Хэжэнгын аймагай «Первомайский» совхозой һаалишан.

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 1-дэхи хуудаһанда).

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха.

МАНАЙ МОСКВА

Москва 875 дүрбэлжэн километр талмай газар эзэлнэ. Манай ниислэл Нью-Йорк, Лондон, Париж хотонуудһаа ехэ. Тэрэнэй үйлсэ, талмайнуудынь гурбан мянган километртэ үргэлжэлдэг.

Иимэ хототой гэнтэ танилсахань бэрхэ. Энэ хадаа эрдэм наукын, искусствын болон соёл культурын, политическэ, индустриальна түб.

Москва 2.000 он болотор хэмжээгээрээ ехэ болохогүй гэжэ түсэблэгдэнэ. Хүн зонойнь тоо найман миллионһоо дээшэлхэгүй. Европын бусад ниислэл хотонуудай дунда Москва эгээл залуунь юм. Тэрэнэй бии болгогдоһон сагһаа хойшо найман зуун жэл һаял үнгэржэ ябана. Теэд ниислэл хотын залуунь энээгээр тодорхойлогдодог бэшэ юм. Үдэр бүри урган хүгжэжэ, шэнэ шэнэ байшан гэрнүүдые бодхоожо байһанаар энэнь гэршэлэгдэнэ.

Мянган хүнэй тоогоор абажа хараха болоо һаа, Москвада жэл бүри 15-16 байра баригдана. Тиихэдэ Англида 5, Австрида 6, США-да, Францида 7 гэр байра баригдадаг.

Мэнэ һаяхан Москвагай үндэр гэрнүүд хургаар тоолохоор үсөөн байһан. Мүнөө Калининай, Ленинэй, Ленинградска болон бусад проспектнүүдтэ, Горькиин үйлсэдэ богонихон болзорой туршада олон дабхар байшангууд бодонхой жэрылдэнэ. Һаяар байрын болон ниитын эмхи зургаануудай 20, 25, 40 дабхар байшан гэрнүүд бодхоогдохоор хараалагдана.

Ниислэлые хүгжөөхэ генеральна түсэбэй ёһоор, машинануудай һаадгүй түргэнөөр ябаха харгы барилгын системэ һайжаруулагдаха 7—8 жэлэй турша соо Москвада миллион шахуу үмсын автомобилиин бии болохошье һаань, ниитын транспорт — метро, троллейбусүүд үшөөл удха шанартай зандаа байха.

Москвае студентнүүдэй хото гэжэ дэмы нэрлэдэггүй. Тэрэнэй 78 вузда зургаан зуу мянган, тэрэ тоодо 130 ондоо гүрэнэй 130 хүбүүд, басагад һурадаг.

Үдэр бүри хоёр миллион шахуу хүн Москвада ерэжэ байдаг. Түүхэтэ хүшөөнүүд болон ниислэлэй гоё һайхантай, искусство, эрдэм болон техникын талаар совет арадай түйлаһан түйлалтануудтай танилсахын тула манай ороной булан тохой бүриһөө, хилын саанаһаа хүнүүд ерэжэл байдаг.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Москвада эхи табигшын хүшөө: Крымскэ хүүргэ. Тэрэнэй барилгада 10 мянган тонно шэгнүүртэй 700 метр булад, ба бетон ороһон; туристнууд Москвада.

ТАСС-ай фотохронико.

НЬЮ-ЙОРК

ООН: Шухала зорилгонууд

ТАСС

ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXVIII сесси сентябриин 18-да эндэ нээгдэбэ. Ондо ондоо ниитын байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршохо ёһо гуримай үндэһөөр уласхоорондын харилсаанда үндэһэн хубилалтануудай боложо байха үедэ энэ сесси зарлагдаа. Совет эб найрамдалта программа залан сэхээр бэелүүлһэнэй ашаар иимэ эрхэ байдал бии болгогдожо байнхай. Энээнэй сессиин хүдэлмэридэ һайн нүлөө үзүүлхэ байһаниинь дамжаггүй.

Аюулгүйн Соведэй зууршалтаар Германиин хоёр гүрэн — ГДР ба ФРГ — сессиин хүдэлмэриин түрүүшын үдэр ООН-ой гэшүүдээр абтаха байна.

100 гаран элдэб асуудал сессиин зүблэхэ зүйлдэ оруулагданхай.

Уласхоорондын харилсаа саашадань һайжаруулхын, хүсэ хэрэглэлгэһээ арсаха ёһо гуримуудые баталхын гүрэнүүдэй газар дайдын бүтэн бүлеэн, бэеэ дааһан байдалтай байһые хүндэлхын тула таарамжатан һайн шэнэ шиидхэбэринүүдые абаха талаар Генеральна Ассамблей энэ сесси дээрэ бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэхэ байха гэжэ дэлхэйн олониитэ хүлеэнэ.

ВАРШАВА

ПОРП-ын ЦК-да зүблөөн болобо

ТАСС

ПОРП-ын воеводско комитедүүдэй нэгэдэхи секретарьнарай зүблөөн ПОРП-ын Центральна Комитедтэ болобо. ПОРП-ын Бүхэпольшын конференцидэ, Арадай Соведэй һунгалтада бэлэдхэл хэлгэтэй холбоотой асуудалнууд зүблөөн дээрэ хэлсэгдэбэ. Байгша оной үнгэрһэн наймадахи һарын турша соо ороной социально-экономическа хүгжэлтын асуудалнуудые хаража үзэһэн байна.

ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек зүблөөнэй түгэсхэлдэ үгэ хэлэбэ.

ВАШИНГТОН

ХЭЛСЭЭН АМЖАЛТАТАЙГААР БЭЕЛҮҮЛЭГДЭНЭ

ТАСС

Оршон тойронхи байгаалиие хамгаалхын тула харилсаа холбоо тогтоохо тухай асуудалаар Советскэ Союзай, Холбоото Штадуудай хоорондо баталагдаһан хэлсээн «хоёр талын харилсаа холбооной, информаци ба проектнүүдээ абалсалгын һайн жэшээ болоно» гээд оршон тойронхи байгаалиие хамгаалха американ соведэй жэл бүри США-гай конгрессдэ эльгээдэг элидхэл дотор хэлэгдэнэ. США-гай президент Р. Никсонэй албанай хэрэгээр Москвада ерээд байха үеэр, 1972 оной май һара соо, гар табигдаһан энэ хэлсээн амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна гэжэ элидхэл дотор тэмдэглэгдэнэ.

Нэгэ талаһаа — Советскэ Союзай ба Зүүн Европодохи бусад социалис, оронуудай, нүгөө талаһаа — Холбоото Штадуудай ба Баруун Европын оронуудай хоорондохи харилсаа холбоое саашадань хүгжөөлгэ энэ хэлсээ бэелүүлгэдэ шухала удха шанартай гээд элидхэл дотор хэлэгдэнэ.

СТОКГОЛЬМ

Швецидэхи парламентын һунгалтын дүнгүүд

ТАСС

Швециин парламентын һунгалтын даб дээрэхи дүнгүүд эндэ соносхогдоо.

Даб дээрэ абтаһан баримтануудай ёһоор, депутадай мандадууд иимээр хубаарилагдаа: СДПШ — 156 (1970 оной һунгалтын дүнгөөр 163 байһан), ЛПК — 19 (17), түбэйхидэй парти — 90 (71), тиимэшье хархис бэшэ коалиционно парти — 51 (41), арадай парти — 34 (58). Хүдэлмэригүйдэлгын үргэдэһэнһөө, юумэнэй үнэ сэнгэй хүндэрһэнһөө, налог татабариин дээшэлһэнһээ уламжалан, социал-демокрадууд энэ һунгалта дээрэ урагшагүйдөө гэжэ нютагай политическэ шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ.

Буржуазна арадай парти 24 депутадай һууриияа алдажа, эгээн ехээр урагшагүйдөө.

Зүүнэй үзэлтэй парти — коммунистнууд урда һунгалтын үедэ түйлаһан амжалтаяа батадхахаһаа гадна, хоёр шэнэ мандат абаһан байна.

НЬЮ-ЙОРК

„СКАЙЛЭБ" СТАНЦИИН НИИДЭЛГЭ

ТАСС

«Скайлэб» станци дээрэ шэнжэлгэ хэжэ байһан хоёрдохи экипаж 7 неделиин турша соо ниидэһээр. Космонавтнууд түсэбөөр хараалагдаһан программануудаа гол түлэб дүүргэжэ байна. Хэһэн шэнжэлгэнүүдынь шухала удха шанартай гэжэ ниидэлгэ хүтэлбэрилэгшэд мэдээсэнэ.

Энэ ниидэлгын үедэ хэгдэһэн медицинскэ туршалганууд дэгдэн хөөрэлгын эрхэ байдалда хүнэй бэеын дадажа шадаха байһыень элирхэйлбэ.

Космонавтнууд ажалдаа шунан ороһон дээрэһээ программаар хараалагдаһанай ёһоор, амарха байһан 6-дахи амаралтынгаа үдэр хүдэлөө. Замбуулинай лаборатори соо амаралтын үдэр бэшэ үдэрнүүдһээ юугээрэ илгаатайб гэхэдэ, космонавтнууд нэгэ бага орой бододог, харин «үдэшэлэн» бүлеэхэн душта ородог байна.

Мүнөө космонавтнууд медицинскэ туршалгануудаа үргэлжэлүүлһээр, Наранай хойноһоо адаглалта хэнэ, Газарай ашагта малтамал шэнжэлэн бэдэрнэ. Тодорхойлон хэлэхэдэ, экипаж Рио-Гранде голдо таригдаһан ургамалай хорхой шумуулнуудаар хорлогдоһые, Калифорнидо агаарай муухай байһые шэнжэлһэн байна.

Эдэ гурбан космонавт замбуулинай дайдада эгээл удаан саг соо ниидэбэ гэзэшэ. Урда тээнь Һара худар ниидэлгэдэ хабаадаһан космонавт — хоёрдохи экипажай командир А. Бин «абсолютна чемпион» болобо.

Газартаа бусалгадаа бэлдэхэдээ, космонавтнууд үдэрэйнгөө гурим халта һэлгээ.

КОПЕНГАГЕН

Зүришэлдөөтэй байдалда

ТАСС

ЕЭС-тэ хабаатай оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хоёр үдэрэй зүблөөн эндэ боложо дүүрэбэ. «Юрэнхы дэлгүүртэ» хабаатай оронуудай ба США-гай хоорондохи харилсаанай асуудалнуудые зүбшэлһэн байгаа.

США-гай президент Р. Никсонэй энэ намар Баруун Европодо ерэхэ үедэнь зүбшэлхэ темэнүүд зүришэлдөөтэй байдалда үнгэрһэн энэ зүблөөн дээрэ хэлсэгдээ.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН·ТЕЛЕГРАФ·РАДИО

НЬЮ-ЙОРК

АЮУЛГҮЙН СОВЕДЭЙ ЯАРАЛТАЙ ЗАСЕДАНИ

ТАСС

Кубын посольствын байшанда, худалдаа наймаанай суднада Чилиин сэрэгэй хунтын сэрэгэй частьнуудай добтолһон тухай асуудал хаража үзэхын тула, Кубын правительствын гуйлтаар зарлагдаһан ООН-ой Аюулгүйн Соведэй яаралтай заседани сентябриин 17-до эхилбэ.

Чилиин арадай хуулита гуримаар һунгаһан президент Сальвадор Альендиин правительствые унагааһан Чилидэхи сэрэгэй хунтын (сентябриин 11-дэ хархис урбалта хэһэн) зэбсэгтэ хүсэнүүд Кубын посольствые буудаа гэжэ мэдээсэгдээ һэн. Энэ харата ябуулгын үедэ Кубын дипломат шархатаһан байгаа. Энэ үдэр хунтын агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй самоледууд, Чилиин Далайн сэрэгэй флодой корабльнууд Вальпарансо хотын портдо саахар буулгаад, уласхоорондын уһан соо тамаржа ябаһан Кубын худалдаа наймаанай «Плайя Ларга» суднада добтолһон байна. Судна ехээр һандаагдаа.

Чилиин сэрэгэй хунтын эдэ бүхы хуули буса ябуулганууд Нэгэдэмэл нацинуудай Организациин зорилгонуудые, ёһо гуримуудые, мүн уласхоорондын эрхын эрилтэнүүдые бүдүүлигээр эбдэһэн ябадал болоно гээд Аюулгүйн Соведэй заседани дары зарлаха тухай Кубын правительствын ното дотор хэлэгдэнэ.

ЧИЛИДЭХИ ХЭСҮҮ БАЙДАЛ ГУРИМШУУЛХА

Чилидэхи сэрэгэй урбалтада, Арадай нэгэдэлэй фронтын хүтэлбэрилэгшэдые, тала баригшадые хашаһан харшалһан харата ябуулгануудта эсэргүү буруушаалганууд бүхы дэлхэй дээгүүр соностоно.

БЕЛГРАД. Уласхоорондын хархис хүсэнүүдэй ба империализмын туһаламжа, дэмжэлгээр Чилиин хуулита правительство унагаагдаа, С. Альенде зэрлиг муухайгаар алуулаа гэжэ СФРЮ-гэй президент И. Броз Тито Осиекэдэ болоһон митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ.

ДЕЛИ. Кубын Республикын Революционно правительствын премьер-министр Фидель Кастро Рус Ханойһоо Эхэ орондоо бусаха замдаа эндэ тогтоһон байна.

Уласхоорондын империализмын дэмжэлгэгүйгөөр Чилиин хархис хүсэнүүд орон дотор сэрэгэй урбалта хэжэ шадахагүй байгаа гээд Фидель Кастро журналистнуудай асуудалнуудта харюусахадаа хэлэбэ. Урбалтын үедэ алуулһан Чилиин президент Сальвадор Альенде эрэлхэг зоригтой, шэн габьяатай байгаа гэжэ Кубын правительствые толгойлогшо тэмдэглэбэ.

ХЕЛЬСИНКИ. Чилиин арадтай һанал нэгэтэй байһанаа элирхэйлхэ митинг Финляндиин ниислэл хотодохи Соёлой байшан соо болобо. Тодорхойлон хэлэбэл, Финляндиин Коммунис парти, профсоюзууд, ниитын эмхинүүд тэрэнэй үүсхэлшэд болоһон байна.

БОНН. Чилидэхи сэрэгэй урбалтые буруушааһан үгэнүүд Баруун Германида замханагүй. Машина бүтээлгын ба металлургическа промышленностиин 2,5 миллион үлүүтэй хүдэлмэришэдые нэгэдүүлдэг профсоюз мэдүүлгэ тунхаглаа. «Чилидэ хүсөөр хэгдэһэн хархис урбалта социальна хубилалтануудай политика бэелүүлдэг демократическа правительствада зүрюу шэглүүлэгдэһэн байна» гэжэ тэрээн доторнь хэлэгдэнэ.

ПАРИЖ. Франциин Коммунис партиин, социалис партиин, зүүнэй үзэлтэй радиокалнуудай хүдэлөөнэй профсоюзай ехэ нэгэдэлнүүдэй уряагаар Чилиин арадтай һанал нэгэтэй байһанаа мэдүүлхэ бүгэдэ ниитын буһалгаан Францида эмхидхэгдэбэ.

ПХЕНЬЯН. Чилидэхи сэрэгэй урбалтые буруушааһан ехэ митинг Корейн ниислэл хотодо зарлагдаад, 20 мянга гараһан хүн хабаадаа.

(ТАСС).

НЬЮ-ЙОРК

ООН-ой Аюулгүйн Соведтэ

ТАСС

Чилидэхи сэрэгэй хунтын хархис ябуулганууд тухай асуудал хаража үзэхын тула Кубын правительсотвын гуйлтаар яаралтай түргөөр зарлагдаһан ООН-ой Аюулгүйн Соведэй түрүүшын заседани эндэ болобо.

Чилидэхи байдалай хэсүү хүндэ хүшэр, аюултай байһантай дашарамдуулан, һанаагаа зобожо, сэдьхэлээ ехээр хүдэлжэ байһанаа Аюулгүйн Соведэй гэшүүн олон оронуудай түлөөлэгшэд заседани дээрэ мэдүүлһэн байна. Чилиин арадта эсэргүү шуһата муухай ябуулганууды үйлэдэжэ байһан хархис хүсэнүүдэй харата ааШые үгэ хэлэгшэд эрид буруушаагаа.

Чилиин сэрэгэйхидэй харата муухай ябуулганууд тухай олон тоото баримтануудые Кубын түлөөлэгшэ Р. Аларкон дурдаба.

Эб найрамдал ба аюулгүй байдал сахиха хэрэгтэ сэхэ хабаатай политическэ шухала асуудал зүбшэлхын тула Аюулгүйн Совет зарлагдаа гэжэ совет түлөөлэгшэ В. С. Сафрончук тэмдэглээ. Сэрэгэй хунтын удамаршалан толгойлһон зэбсэгтэ урбалта хэгшэдэй хархис ябуулганууд уласхоорондын ёһо гуримые бүдүүлигээр эбдэһэн ушар болоно гэжэ Кубын түлөөлэгшын баримтанууд сооһоо элеэр харагдана гээд тэрэ хэлэбэ.

Кубын посольстводо эсэргүүгээр Чилидэхи хунтын хуули буса ябуулганууды Панамын, Йеменэй Арадай Демократическа Республикын түлөөлэгшэд эрид буруушааһан байна.

ООН-ой Генеральна секретарьта Кубын делегадай эльгээһэн бэшэг дотор хэлэгдэһэн баримтанууд һэжэглэл түрүүлнэ гэжэ США-гай түлөөлэгшэ Дж. Скали мэдүүлбэ.

Чилиин түлөөлэгшэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэхэдээ, Кубын посольстводо, тэрэнэй хүдэлмэрилэгшэдтэ, худалдаа наймаанай суднада зүрюу харшаар сэрэгэй хунтын хэһэн хуули буса ябуулганууды сагааруулхые һэдэһэн байгаа.

ПАРИЖ

Патриотическа фронт байгуулагдаа

ТАСС

Буэнос-Айресһаа абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, Чилиие сүлөөлэлгын патриотическа фронт байгуулагдаа. Чилиһээ Кубада байһан урдын элшэн сайд Хуан Энрике Вега, Арадай нэгэдэлэй правительствын горнорудна промышленностиин министр Хорхе Аррате гэгшэд фронтые толгойлно гэжэ Франс Пресс агентствын корреспондент дамжуулна. Фронт Чилиин Арадай нэгэдэлэй правительствын тала баридаг бүхы хүнүүдые нэгэдүүлхэ юм гэжэ корреспондент тэмдэглэнэ. Сэрэгэй ямаршье бүлэглэлдэ хабаададаггүй гүрэнүүдэй, правительствануудай толгойлогшонорой IV конференциин хүдэлмэридэ хабаадаһанаа Чилиие сүлөөлэлгын патриотическа фронт толгойлһон Чилиин эдэ хоёр ажал ябуулагша Алжирһаа Аргентинын ниислэл хотодо ерэһэн байна.

ЖЕНЕВЭ

Хүдэлмэриин зургаануудай заседани

ТАСС

Европодохи аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар үнгэргэгдэжэ байһан зүблөөнэй хоёрдохи шатын хүдэлмэриин зургаануудай заседанинууд эндэ эхилбэ. Гурбан комиссиин хүдэлмэри эхилжэ, бүхы 35 гүрэнэй түлөөлэгшэд тэрээндэ хабаадана.

Зүблөөнэй гурбадахи, түгэсхэлэй шатада документнүүдые, шиидхэбэринүүдые, зууршалгануудые бэлдэхэ гээшэ комиссинуудай гол зорилго болоно.

НЬЮ-ЙОРК

ЧИЛИДЭХИ ХАРХИС ЭТЭГЭЭДҮҮДЭЙ ХОРОТО ААША

ТАСС

Патриотическа хүсэнүүдтэ эсэргүүтээр сэрэгэй хунтын үүдхэжэ байһан хорото аашануудай эрхэ байдалда Чили бэеэ дааһан байдалтай болоһоор 163 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэбэ. Парад болон зангшалта бусад һайндэр үнгэргэхые урбалта хэгшэд хориһон байгаа.

Сантьягын промышленна районуудта болоһон эсэргүүсэлтын тэмсэл дарахые хархис хүсэнүүд оролдолто гаргана. Тодорхойлон хэлэхэдэ, эдэ районуудта сэрэгэйхид, полици нэгжүүл хэнэ, хүнүүдые олоорнь барижа хаана. Сэрэгэй автомашинанууд үйлсэ, гудамжануудаар һүндэлнэ. Комендантска час соносхогдоһон зандаа.

Урбалта хэгшэдтэ эсэргүүсэжэ байһанаа мэдүүлэн, саг дары хүдэлмэридөө ороходо гэһэн хунтын уряае Чилиин ниислэл хотын ажалшад тоошооногүй гээд АП агентство мэдээсэнэ. Хүдэлмэришэдэй кварталнуудта ажаһуугшад Арадай нэгэдэлэй правительствада үнэн сэхэ байһаар гэжэ «Нью-Йорк таймс» газетэ бэшэнэ.

ПАРИЖ. (ТАСС). Чилидэхи демокрадуудые барижа хаахадаа, гам хайрагүйгөөр сохино, хэһээнэ һэжэ Франциин «Монд» газетэдэ тунхаглагдаһан репортаж дотор тэмдэглэгдэнэ. Ниислэл хотын стадиондо хаагдаһан хүнүүд түрүүшын үдэрһөө хооһоор байна.

ҺУРГУУЛИИН, ЗАНШАЛТА

Галуута-Нуурай гурбадахи сунда һургуулида биологиин һара соносхогдоод, заншалта болоһон сэсэгүүдэй выставкээр эхилбэ. Энэ выставкэнь бүхэсоюзна пионернүүдэй эмхидэ В. И. Ленинэй нэрэ олгогдоһоор 50 жэлэй ойдо зорюулагдана. Һурагша бүхэн выставкэдэ асарһан сэсэгүүдтээ пионернүүдэй ажабайдал харуулһан нэрэ үгэхэ байһан.

Һургуулиин һурагша бүхэн зохид нэрэнүүдтэй сэсэгүүдые бэлдэжэ асархые яһала оролдоһон байба. Тэдэнэйнь дунда «Тимурай мүшэхэн», «Мальчиш-кибальчиш», «Ходоо, хаанашье»... гэхэ мэтэ нэрэнүүд олон. Эдэнэрэй дундаһаа долоодохи хоёр классай, наймадахи, юһэдэхи, арбадахи классуудай һурагшадай бэлдэһэн сэсэгүүд олоной һайшаал, магтаалда хүртэһэн байна.

Л. СЛЮНКИНА.

Сэлэнгын аймаг.

ФУТБОЛ

ЭРХИМЛЭГШЭД ҮШӨӨ ТОДОРООДҮЙ

«А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг Баруун, Зүүн Сибириин, Алас-Дурна зүгэй хото городуудай футболистнууд ээлжээтэ — хорин дүрбэдэхи уулзалгануудаа үнгэргэбэ. Сентябриин 15-да үнгэргэгдэһэн нааданда 14 командын футболистнууд хабаадаба. Нааданай дүн хаража үзэхэдэ, айлшаар ошоһон долоон команда талмайн ээдтэ яаха аргагүй шүүгдэхэ байшоо. Һүүлэй хэдэн наада өөрынгөө стадион дээрэ үнгэргэһэн Барнаулай «Динамо» команда уулзалга бүхэндөө шүүжэ гарахадаа, мүрысөөнэй таблица толгойлжо эхилһэн юм. Сентябриин 17-ной үдэр эдэнэртэ Прокопьевскын «Шахтер» команда айлшалһан. Тиин талмайн ээзд айлшадаа аяар 6:1 гэһэн тоотойгоор шүүтээ.

Баруун, Зүүн Сибириин стадионууд дээрэ наадахадаа, нэгэшье очко өөртөө бэшүүлжэ шадаагүй Благовещенскын «Амур» өөрынгөө стадион дээрэ ээлжээтэ наадануудаа үнгэргэжэ эхилбэ. Ээлжээтэ нааданда манай «Сэлэнгэ» командые 1:0 гэһэн тоотойгоор шүүжэ, хоёр һуури урагшаа дабшаба. Энэ ушарһаа «Сэлэнгэ» команда гурбан һуури гэдэргээ сухариха баатай болобо. Дундуурхи һууриһаа урагшаа дабшажа эхилһэн Красноярскын «Автомобилист» Томскын «Томлес» командада айлшалһан юм. Тиин эдэнэр шадамар бэрхээр наадажа, талмайн ээдые 1:3 гэһэн тоотойгоор шүүжэ гарахадаа, хоёр һуури урагшаа дабшаһан байна.

Байгша оной эхинһээ һайнаар наадажа захалһан Братскын «Сибиряк» команда үнгэргөөд ябаһан нааданайнгаа тэн хахадыень шүүжэ, нэгэнтэйнь тэнсэжэ гарахадаа, мүрысөөнэй таблицада мүн лэ түрүүшын һууринуудай нэгые буляалдажа захалба. Эдэнэртэ айлшалһан хүршэнэрынь — Ангарскын «Старт» талмайн ээдтэ 1:0 гэһэн тоотойгоор шүүгдэбэ. Тиихэдэ «Сибиряк» команда «Вулкантай» наадаха үшөө нэгэ уулзалгаяа үнгэргөөдүй ябана. Энэ нааданиинь октябриин 11-дэ үнгэргэгдэхэ юм.

Омскын «Иртыш» Новосибирскын «Чкаловец» командые 1:0, Эрхүүгэй «Аэрофлот» Шэтын футболистнуудые 2:1, Хабаровскын СКА «Сахалин» командые 0:0 (5:4) тоотойгоор шүүбэ.

Мүнөөдөө мүрысөөнэй таблица толгойлоод ябаһан Барнаулай футболистнууд нэгэ, гурбан очкогоор түрүүлжэ эхилбэ. Зүгөөр түрүү һуури эзэлхын түлөө наадажа ябаһан «Амур», «Сэлэнгэ», «Сахалин», «Автомобилист» командын футболистнууд хэдэ хэдэн наада өөһэдынгөө стадионууд дээрэ үнгэргэхэ болонхой. Тиимэһээ түрүү һуурида гарахын түлөө эрмэлзэжэ ябаһан командануудай алинайншье эрхим гэгдэжэ, баруун нютагуудта эрхимлэһэн бусад командануудтай наадахань үшөө тодороодүйхэн байна. Манай «Сэлэнгэ» байгша оной наадануудай дүүрэтэр зургаан уулзалга үнгэргэхэ юм. Тэдэнэйнгээ дүрбые өөрынгөө стадион дээрэ наадаха болоно. Сентябриин 21-дэ манайда айлшаар Эрхүүгэй «Аэрофлот» команда ерэхэ.

Уншагшадай анхаралда мүнөөдэрэй байдалаар мүрысөөнэй таблица толилогдобо.

Командануул	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Бүмбэгэ		Очко
1. «Динамо»	24	13	1	10	59:46	39:10	27
2. «Амур»	24	12	2	10	38:31	23:18	26
3. «Автомобилист»	24	11	4	9	54:46	29:24	26
4. «Сибиряк»	23	12	1	10	28:28	18:16	25
5. «Вулкан»	23	8	9	6	68:53	23:18	25
6. «Сэлэнгэ»	24	11	2	11	45:38	22:16	24
7. «Иртыш»	24	11	2	11	45:45	31:25	24
8. «Сахалин»	24	9	5	10	52:42	28:22	23
9. «Луч»	24	11	0	13	55:55	27:22	22
10. «СКА» (Х)	24	6	8	10	69:61	27:28	21
11. «Старт»	24	8	4	12	56:55	24:24	20
12. «Томлес»	24	9	1	14	38:42	19:21	19
13. «Аэрофлот»	24	6	3	15	44:58	20:34	15
14. «Чкаловец»	24	6	2	16	50:60	22:38	14
15. «Шахтер»	24	4	4	16	50:68	13:29	12
16. «СКА» (Шэтэ)	24	2	4	18	59:78	15:27	8

Ажаглалта: «Бүмбэгэ» гэһэн хүсэнэгтэ үгтэһэн тоонуудые иигэжэ ойлгохо: түрүүшынхинь — нэмэлтэ сагтайгаар оруулагдаһан бүхы бүмбэгэ. Хоёрдохинь — 90 минутын туршада сохигдожо оруулагдаһан бүмбэгэнүүдэй тоо.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһан. Нүхэр Л. И. Брежне... Болгари ошоод байһан ту... материалнууд. «Сагай ... рилай бэрхэшээлнүүдые ... бан» — В. Крыловой кор... понденци.

Хоёрдохи хуудаһан. Һуралсалай шэнэ жэлые ... туулан. В. Тюринагай стат... СССР-эй Верховно Сове... Президиумэй Указууд... Түрэл орондомнай.

Гурбадахи хуудаһан. «Соведүүдэй хүдэлмэри» ... суглуулбари. Уншагшадай ... шэгүүдһээ. Хилын саана...

Дүрбэдэхи хуудаһан. С. Ермак гэгшын оче... Орон доторой һонин.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММ...

«Орбита» харуулна:

16.10 — Олон ту... ленинскэ университет. ... литическэ ба экономиче... һуралсалай жэлые угтуу... 16.40 — Футболоор УЕФ... гай кубогай түлөө мүрыс... «Динамо» (Тбилиси) — «С... вия» (София). (2-дохи та... суранзан бэшэлгэ). 17.25 ... «Семнадцать мгновений ... ны» — телевизионно ... һайханай фильм (8-дахи ... ри). 18.35 — Үнгэтэ те... видени. «Эн-Эйч-Кэй» те... визионно компани «В ос... тиве — Япония» гэһэн ... грамма харуулагдаха.

Улаан-Үдэ харуулна:

19.00 — Телепанор... 19.20 — «Факел» — за... шуулда зорюулагдаһан ... жуулга. 20.10 — «Ле... градтай уулзалга» — ... зохёолой дамжуулга. ... — «Байгаали ашаглаха... хай экономическа гол ... далнууд» гэһэн хөөрэ... (буряадаар).

«Орбита» харуулна:

21.10 — Үнгэтэ теле... ни. «Коперник» — поль... телевизионно уран һайх... фильм (2-дохи сери). ... — Пятницкиин нэрэ... Гүрэнэй академическэ ... арадай хоорой концерт.

САГАН УЛАРИ...

Мүнөөдэр республи... манай үүлэтэйшэг байха. ... гал шадар, урда айма... даар багаханаар бороо ... хо. Баруун тээһээ сек... 5—9 метр хүсэтэйгээр ... хилха. Температура 18-... Байгал шадар 14—18 гра... дулаан байха. Улаан-Ү... һүниндөө 6—8, үдэртөө 1... 21 градус дулаан бай... хүлеэгдэнэ.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Манай адрес, телефо...

г. Улан-Үдэ, ул. Ле...ва 35. Телефоны: ред...ра — 54-54, приёмна... 54-93, зам. редактора ... — 68-08, зам. редактора ... 62-62, отв. секретар... 50-52, секретариат — ... отделы: партийной жиз... 60-91, сельского хоз... — 64-36, 63-86, пропа... и агитации — 56-23, ... мышленности и строит... ства — 61-35, советск... строительства и быт... 69-58, культуры и шко... 60-21, писем и рабсел... ров — 67-81, информаци... 34-05, общественная пр... ная — 56-62, машинное ... ро — 57-63, фотолабо... рия — 33-61.